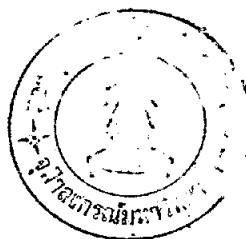

บรรณานุกรม

หนังสือ

กต สวัสดิทานิชย์. ปัญหาสังคมไทย. กรุงเทพมหานคร : วัฒนาพานิช, ๒๕๑๘.

คณะอาจารย์ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

การไขทองสมุด. พิมพ์ครั้งที่ ๓ ฉบับแก้ไข. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์
มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๒๑.

จอย นันทวีรพันธ์, ม.ล. แบบบรรณานุกรมและเชิงอรรถ. พระนคร : ไทยวัฒนาพานิช,
๒๕๑๘.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, มัธยมศึกษาลัย. คู่มือการพิมพ์วิทยานิพนธ์. กรุงเทพมหานคร :
โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๑.

ฉวีลักษณ์ มุณะกาญจน. แบบเวียนด้วยตนเองเรื่องการไขมุดรายนการ.
กรุงเทพมหานคร : สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย, ๒๕๒๑.

ไชยยศ เรืองสุวรรณ. หลักการทฤษฎีเทคโนโลยีและแนวกรรมทางการศึกษา. กทมสินธุ์ :
ประสานการพิมพ์, ๒๕๒๑.

นิพนธ์ เพทวัลย์. ประชากรศาสตร์. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๑๘.

นิพนธ์ สุขปรกติ. นกรรมเทคโนโลยีทางการศึกษา. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
บางแสน, ๒๕๑๘.

ประกอบ กรรณสูต. สถิติศาสตร์ประยุกต์สำหรับครู. พระนคร : ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๑๓.

เป็รียง กุมุท. "เรื่องการจัดจุดมุ่งหมายในการสอน," บทเรียนแบบโปรแกรม. พระนคร : โรงพิมพ์นครสยาม, ๒๕๑๒.

รัฐจวน อินทรกำแหง, คุณ. แบบเรียนการใช้ห้องสมุดตามหลักสูตรชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช ๒๕๑๔ รหัส ๐๑๑. กรุงเทพมหานคร : วัฒนาพานิช, ๒๕๒๐.

ลมูล รัตติกาล. การใช้ห้องสมุด. พิมพ์ครั้งที่ ๕ แก้ไขเพิ่มเติม. กรุงเทพมหานคร : สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย, ๒๕๒๐.

วิจิตร ศรีสอาน. "เทคนิควิทยาทางการศึกษา," ประมวลคำบรรยายในการอบรมครูใหม่ ในสังกัดกองการบริหารส่วนจังหวัดที่วราชอาณาจักกร รุนที่ ๑. พระนคร : โรงพิมพ์สวนทองถิ่น กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย, ๒๕๑๔.

วิชาการ, กรม กระทรวงศึกษาธิการ. หนังสือประกอบการเรียนวิชาการใช้ห้องสมุด รายวิชา รหัส ๐๑๑ ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย. กรุงเทพมหานคร : ครูสภา; ๒๕๒๒.

ศึกษาศิลการ, กระทรวง. หลักสูตรตอนปลาย พุทธศักราช ๒๕๑๔. กรุงเทพมหานคร : แผนกช่างพิมพ์โรงเรียนสารพิศข้างพระนคร; ๒๕๑๔.

เอกสารอื่น ๆ

คณะนิสิตปริญญาโท แผนกวิชาโสตทัศนศึกษา. "บทเรียนสำเร็จรูป," ประมวลบทความ เกี่ยวกับนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๑๕.

จิตรลดา เลอชุก. "การสร้างบทเรียนแบบโปรแกรมวิชาการพยาบาลรากฐานเรื่อง "การทำแผล" สำหรับนักศึกษาพยาบาลปีที่ ๑." วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต แผนกวิชาพยาบาลศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๐.

ฉวีลักษณ์ (ศาคะมัย) บุญกาญจน. "การผลิตและการใช้หนังสืออ้างอิงของไทย."

วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิตศึกษ แผนกวิชาบรรณารักษศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๐๘.

ชุมพล บัวคำศรี. "รายงานการสอนโดยใช้บทเรียนสำเร็จรูป," Psychology Foundation of Education. คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๑๘.

บุญถิ่น ทิศโร. "การศึกษาเปรียบเทียบผลการสอนวิชาการใช้ของสมุดโดยใช้บทเรียนโปรแกรมกับการสอนตามปกติ." วิทยานิพนธ์, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, ๒๕๒๑.

บุญเลิศ, บี. อาร์. จิตวิทยาการเรียนรูกับการสอน. แปลโดย สมควร อภัยพันธุ์. วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร, ๒๕๑๓.

เป็รื่อง กุฑ. "การสร้างบทเรียนสำเร็จรูป," คู่มือการเรียนวิชา Multi Media Approach for Programmed Instruction, ๒๕๑๕. (เอกสารโรเนียว).

พลวัตร ดักขณวิน. "การทดลองการสอนพิเศษคณิต โดยใช้บทเรียนสำเร็จรูป." วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๑๓.

สุนันต์ มีทนาคม. "การสอนแบบโปรแกรม," เอกสารประกอบการสอนวิชา Programmed Instruction. แผนกโสตทัศนศึกษา, ๒๕๑๘. (เอกสารโรเนียว).

..... "ทำความเข้าใจกับบทเรียนสำเร็จรูป," เอกสารประกอบการสอนวิชา Programmed Instruction. แผนกวิชาโสตทัศนศึกษา, ๒๕๑๘. (เอกสารโรเนียว).

อัสนร พรหมสิงห์. "การใช้หนังสืออ้างอิงในห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดกรมสามัญศึกษา-ส่วนกลาง." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิตศึกษ แผนกวิชาบรรณารักษศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๒.

อารีย์ โพธิ์พัฒนชัย. "การสร้างบทเรียนแบบโปรแกรมวิชาวิทยาศาสตร์เรื่อง
"การแบ่งเซลล์แบบไมโทซิส" สำหรับระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย," วิทยานิพนธ์
ปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต แผนกวิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
๒๕๑๘.

อุคม มุ่งเกษม. "การทดลองใช้เครื่องสอนประกอบการสอนวิชาภาษาอังกฤษในระดับชั้น
ประถมปีที่ ๗." วิทยานิพนธ์, วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร, ๒๕๑๓.

Books

Calvin, Allen C. Programmed Instruction. Indiana University, 1969.

Downie, N.M. and Health, R.W. Basic Statistical Methods. 3 rd ed.,
New York : Harper & Row Publishers, 1970.

Fine, Benjamin. Teaching Machines. New York : Sterling Publishing
Co., Inc., 1962.

Fry, Edward B. Teaching Machines and Programmed Instruction.
New York : McGraw-Hill, 1963.

Hilgard, Ernest R. and Bower, Gordon H. Theories of Learning.
New York : Meridith Publishing Company, 1966.

Johnson, Pemberton A. "Notes on a Suggested Index of Item Validity :
The U-L Index," Principles of Education and Psychological
Measurement. Chicago : Rand McNally and Co., 1969.

Mager, Robert F. Preparing Objectives of Programmed Instructions.

California : Fearon Publisher, 1967.

Marshall, Jon Clark and Hales, Loyde Wesley. Classroom Test Construction. Massachusetts : Addison-Wesley Publishing, Co., 1971.

Mednick, Sarnoff A. Learning. Englewood Cliffs : Prentice-Hill, 1964.

Pereira, P.D. Introduction to Programmed Learning. Geneva : Human Resources Department, 1971.

Saettler, Paul. "The Rise of Programmed Instruction," A History of Instruction Technology. New York : McGraw-Hill Company, 1968.

Stolurow, Lawrence M. Teaching by Machine. Washington D.C. : Government Printing Office, 1961.

Wittich, Walter Arno and Schuller, Charles Francis. Audiovisual Material : Their Nature and Use. Tokyo : John Weatherhill, 1968.

Article

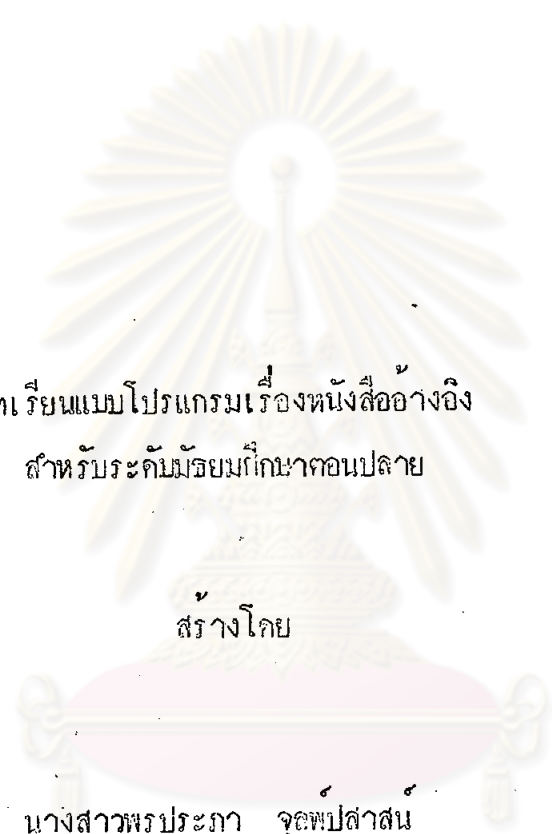
Webster, Noah. Webster's Third New International Dictionary. II, 1966.

ภาคผนวก ก

บทเรียนแบบโปรแกรม เรื่องหนังสืออ้างอิงสำหรับระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทเรียนแบบโปรแกรมเรื่องหนังสืออ้างอิง
สำหรับระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

สร้างโดย

นางสาวพรประภา จุฑปสาสน์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คำแนะนำในการเรียน

บทเรียนเล่มนี้ เป็นบทเรียนที่เรียนโดยตัวคนเดียวโดยไม่จำกัดเวลา ใช้เป็นคู่มือในการเรียนเรื่องหนังสืออ้างอิง ขอให้ท่านคำแนะนำจะปฏิบัติตามขั้นตอนดังนี้ :-

๑. ไปรอ่านบทเรียนนี้ในห้องสมุด เพื่อจะได้ใช้หนังสืออ้างอิงประกอบการอ่านบทเรียนไปพร้อมกัน

๒. อ่านวัตถุประสงค์เพื่อให้ทราบว่าเมื่อเรียนจบบทเรียนจะสามารถทำอะไรได้บ้าง

๓. ทำแบบทดสอบก่อนเรียนลงในกระดาษคำตอบ

๔. บทเรียนเล่มนี้แบ่งเนื้อหาบรรจุในแฟ้ม โดยให้เนื้อหาเป็นส่วนย่อย ๆ ศึกษาแต่ละแฟ้มลำดับเรื่อยไป

๕. เมื่อมีแบบฝึกหัดขอให้ตอบลงในกระดาษ คำตอบ แล้วให้ตรวจคำตอบกับคำตอบที่ให้ไว้ตอนล่างของเฟรม

๖. ถ้าตอบถูก แสดงว่าท่านเข้าใจอันเฟรมต่อไปได้เลย แต่ถ้าตอบผิดไม่เป็นไรลองกลับไปศึกษาและทำความเข้าใจเมื่อตอบถูกจึงศึกษาเฟรมต่อไป

๗. บางเฟรมมีคำแนะนำให้ฝึกปฏิบัติ ขอให้ลองฝึกจนสามารถปฏิบัติได้

๘. เมื่ออ่านจบบทเรียนแล้ว ให้ทำแบบทดสอบหลังเรียน เพื่อวัดความเข้าใจของตัวท่านเอง ตรวจดูเฉลยในหน้าถัดไป

บทเรียนแบบโปรแกรม เรื่อง หนังสืออ้างอิง

ตอนที่ ๑

ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับหนังสืออ้างอิง

วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม หลังจากศึกษาบทเรียนนี้แล้ว นักเรียนจะสามารถ.-

๑. บอกคุณลักษณะสำคัญของหนังสืออ้างอิงได้อย่างน้อย ๓ ประการ
๒. อธิบายสัญลักษณ์พิเศษของหนังสืออ้างอิงได้
๓. บอกประเภทของหนังสืออ้างอิงได้อย่างน้อย ๔ ประการ

ศูนย์วิทยทรัพยากร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จงเลือก ก, ข, ค หรือ ง. ที่เห็นว่าถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

๑. เพราะเหตุใดหนังสืออ้างอิงจึงไม่จัดไว้ร่วมกับหนังสือทั่ว ๆ ไป

- ก. เนื่องจากหนังสืออ้างอิงมีอักษร "อ" กำน้อย
- ข. เนื่องจากหนังสืออ้างอิงมีอย่างละ ๑ เล่ม เท่านั้น
- ค. เนื่องจากคุณลักษณะพิเศษหลายประการที่แตกต่างจากหนังสือทั่ว ๆ ไป
- ง. เนื่องจากหนังสืออ้างอิงมีขนาดใหญ่กว่าหนังสืออื่น

๒. ผู้ใช้หนังสืออ้างอิงสามารถค้นคว้าข้อมูลที่ต้องการได้อย่างรวดเร็วโดยไม่ต้องอ่านทั้งเล่ม เพราะคุณสมบัติข้อใด

- ก. การเรียงเนื้อหาตามลำดับอักษร และมีภาพประกอบ
- ข. การเรียงเนื้อหาตามลำดับอักษร และมีดัชนีช่วยค้น
- ค. มีสารบัญและคั่น
- ง. มีดัชนีและบรรณานุกรม

๓. ข้อใดไม่ใช่หนังสืออ้างอิง

- ก. ภูมิศาสตร์กายภาพ
- ข. พจนานุกรม
- ค. คั่นวารสาร
- ง. อักษรานุกรมชีวประวัติ

เล่มที่ ๑

นักเรียนทราบมาแล้วว่าหนังสือในหอสมุดแบ่งเป็นประเภทใหญ่ ๆ ได้ดังนี้ ก็คือ.—
หนังสือวิชาการ หนังสือเวนิยาย หนังสือแบบเรียน หนังสืออ้างอิง วารสาร และหนังสือ
พิมพ์ ต่อไปนี้ นักเรียนจะได้ศึกษาเกี่ยวกับหนังสืออ้างอิงว่าคือหนังสืออะไร แตกต่างจาก
หนังสืออื่น ๆ อย่างไร จัดไว้ในหอสมุดที่มุมใด รูปร่างหน้าตาเป็นอย่างไร

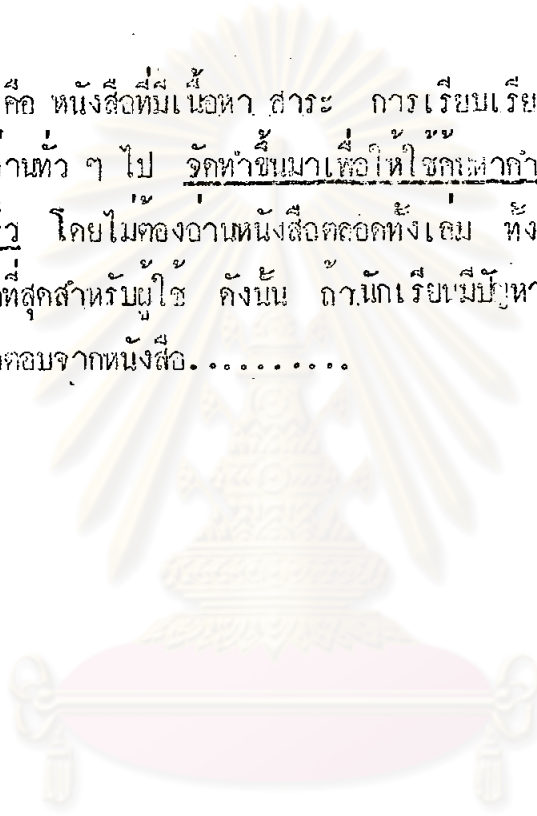

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เฟรมที่ ๒

ก่อนอื่น เราจะไล่ทราบความหมายของหนังสืออ้างอิงเสียก่อนว่าหนังสืออ้างอิงคืออะไร

หนังสืออ้างอิง คือ หนังสือที่เก็บเนื้อหาสาระ การเรียบเรียง - ตลอดจนวิธีการเขียนแตกต่างจากหนังสืออ่านทั่ว ๆ ไป จัดทำขึ้นมาเพื่อให้ใช้ค้นหาคำตอบหรือข้อเท็จจริงได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว โดยไม่ต้องอ่านหนังสือตลอดทั้งเล่ม ทั้งนี้เพราะมีการเรียงเนื้อหาที่มุ่งให้ความสะดวกที่สุดสำหรับผู้ใช้ ดังนั้น ถ้านักเรียนมีปัญหาที่ต้องการคำตอบเพียงสั้น ๆ และรวดเร็วควรเปิดหาคำตอบจากหนังสือ.....

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

.....

อ้างอิง

เทวที่ ๓

ในเมื่อหนังสืออ้างอิงเป็นหนังสือที่สืบค้นได้แก่ต่างจากหนังสืออื่นทั้ง โฉมหน้ามาแล้ว จึงจัดหนังสืออ้างอิงแยกไว้ต่างหากไม่รวมกับหนังสืออื่น ๆ โดยจัดเป็น "มุมหนังสืออ้างอิง" หรือถ้าเป็นห้องสมุดที่มีสถานที่กว้างขวางหลายห้อง และมีหนังสืออ้างอิงมากก็อาจจัดเป็น "ห้องหนังสืออ้างอิง" โดยเฉพาะได้

ดังนั้น ถ้าต้องการใช้หนังสืออ้างอิงจะหาได้ที่ใด จึงเลือกข้อ ก. หรือ ข.

- ก. จัดหมู่เรียงไว้รวมกับหนังสืออื่น ๆ
- ข. แยกไว้ที่มุมหนังสืออ้างอิง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

-
- ข. แยกไว้ที่มุมหนังสืออ้างอิง

เฟรมที่ ๔

หนังสือที่อยู่บนหนังสืออ้างอิงทุกเล่มให้ใช้เฉพาะในหอสมุดเท่านั้น ไมอนุญาตให้
ยืมออกไปอ่านนอกหอสมุด ทั้งนี้เพราะหนังสืออ้างอิงส่วนมากจะมีชื่อละเอียดหรือผูกเดี่ยว
 เท่านั้น และที่สำคัญคือ คำตอบที่ใดจากหนังสืออ้างอิงเป็นคำตอบที่ผู้ค้นคว้าต้องการในระยะเวลา
 ในการอ่านมาก

ถ้านักเรียนอ่านเรื่องราวในหนังสืออ้างอิงยังไม่จบ นักเรียนยืมออกไปอ่านที่บ้านได้
 หรือไม่.....

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ไม่ได้

เฟรมที่ ๕

ในเมื่อหนังสืออ้างอิงเป็นหนังสือที่แยกไวคางหากจากหนังสืออื่น ดังนั้น จึงต้องมีสัญลักษณ์พิเศษ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ห้องสมุดและผู้ใช้ห้องสมุดสังเกตเห็นได้ นั่นคือ หนังสืออ้างอิงภาษาไทยทุกเล่มต้องมีอักษร "อ" ซึ่งยืมมาจาก "อ้างอิง" อยู่ในชื่อเรียกหนังสือที่ติดอยู่ที่สันหนังสือ และสำหรับหนังสือภาษาต่างประเทศมีอักษร "R" หรือ "Ref" ซึ่งยืมมาจาก "Reference" อยู่ในชื่อเรียกหนังสือเช่นกัน

ฉะนั้น หนังสือทุกเล่มที่มีอักษร "อ" จะมีความหมายเช่นเดียวกับอักษร.....

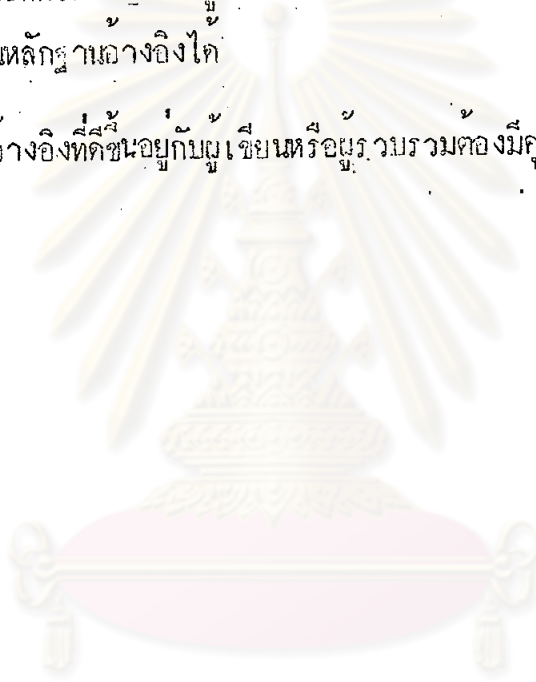
ในภาษาอังกฤษ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เฟรมที่ ๖

หนังสือที่รับการคัดเลือกให้เป็นหนังสืออ้างอิงนั้นจะต้องเป็นหนังสือที่มีคุณลักษณะ
 ที่เห็นต่างจากหนังสืออันหลายประการ คือ ประการที่หนึ่ง ผู้เขียนหรือผู้รวบรวมเรื่องต่าง ๆ
ในหนังสืออ้างอิงต้องเป็นบุคคลที่มีความรู้ และเชี่ยวชาญในสาขาวิชานั้น ๆ โดยเฉพาะ
ทั้งนี้ เพราะต้องเป็นหนังสือที่มีเนื้อหาสาระถูกต้องไม่คลาดเคลื่อนจากความจริง ซึ่งผู้อ่าน
 สามารถนำความรู้นั้นไปเป็นหลักฐานอ้างอิงได้

นั่นคือ หนังสืออ้างอิงที่ดีขึ้นอยู่กับผู้เขียนหรือผู้รวบรวมต้องมีคุณสมบัติและ.....

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เฟรมที่ ๗

คุณลักษณะพิเศษประการที่สองของหนังสืออ้างอิงคือ ส่วนมากเป็นหนังสือที่ขนาด
ใหญ่กว่าหนังสือธรรมดา ทั้งนี้เพราะให้ความสำคัญพื้นฐานต่อคำอธิบายของเรื่องราวต่าง ๆ อย่าง
กว้างขวาง หนังสืออ้างอิงบางชุดจะภายในหนึ่งเล่มขนาดใหญ่ แต่บางชุดประกอบด้วย
หนังสือเก็บเล่มเล่มขึ้นไป

หนังสืออ้างอิงส่วนมากจะมีขนาด.....กว่าหนังสือธรรมดา

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

.....

ใหญ่กว่า

พิมพ์ที่ ๘

คุณลักษณะประการที่สามของหนังสืออ้างอิง คือ แจ่มชัด ชัด อย่าง ชัดเจน เพื่อ
 ใ้ผู้ใช้หนังสือเล่มนั้นทราบวาทะไรใครคนไหนเกี่ยวกับวิชาอะไร โดยแจ่มไว้ที่ คำนำ หรือ
 ที่ชื่อหนังสือ ตัวอย่างเช่น.-

๑. สารานุกรมวิทยาศาสตร์ คือ หนังสือที่ให้เรื่องราวเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์
 ทุกสาขา
๒. ประวัติครู คือ หนังสือที่ให้ประวัติของครูที่มีอาชีพครู คือ วัน เดือน ปีเกิด
 การศึกษา ตลอดจนผลงานของเจ้าของวิชาประวัติ
๓. พจนานุกรมภูมิศาสตร์ คือ หนังสือที่ให้ความหมายของคำศัพท์ทางวิชา
 ภูมิศาสตร์

ถ้าหนังสืออ้างอิงชื่อสารานุกรมวรรณคดี ควรจะใคร่คนไหนเกี่ยวกับวิชาอะไร

.....

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

.....

วรรณคดี

เพื่อบทที่ ๕

คุณลักษณะประการที่สี่ของหนังสืออ้างอิง คือ การเรียงลำดับเนื้อหาอย่างมี
 ระเบียบแบบแผน เพื่อผู้ใช้หนังสือจะไล่ค้นหาคำที่ต้องการได้อย่างรวดเร็ว และแม่นยำโดย
 ไม่ต้องอ่านหนังสือเล่มนั้นตั้งแต่แรก วิธีที่พบมากที่สุดคือ การเรียงลำดับอักษรแบบพจนานุกรม
 หมายถึง การเรียงลำดับอักษร ก-ฮ ตามอักษรตัวแรกของคำ หรือถ้าเป็นหนังสืออ้างอิง
 ภาษาอังกฤษก็เรียงลำดับ A-Z ซึ่งการเรียงเนื้อหาตามลำดับอักษรแบบนี้ช่วยให้ผู้ใช้ค้นหา
 ข้อความที่ต้องการได้ง่ายเพียงแต่จดลำดับอักษร ก-ฮ ในลูกศรของแท่นนั้นก็จะไล่คำตาม
 โดยง่าย

ลองเรียง คำต่อไปนี้ตามลำดับตัวอักษรตัวแรกของคำ โดยใส่หมายเลข
 ๑, ๒, ๓ หน้าคำนั้น ตามลำดับ

.....สนธิยา

.....คำพู่

.....หัวแม่

.....ไฟจิตร

.....ฉนวน

.....กาญจนา

.....ยุคลบาท

.....

๖, ๕, ๗, ๓, ๒, ๑, ๔

เล่มที่ ๑๐

คุณลักษณะประการที่ห้า ของหนังสืออ้างอิง ก็คือ มีภาพประกอบชัดเจน ภาพที่
ภาพสามารถบรรยายให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องราวได้ดีและแจ่มแจ้งกว่าการบรรยายด้วยตัวหนังสือ
หลายเท่า ดังนั้น หนังสืออ้างอิงบางประเภทจึงมีคุณค่าที่ภาพประกอบ ได้แก่ หนังสืออ้างอิง
ทางด้านศิลปกรรม หนังสืออ้างอิงทางด้านภูมิศาสตร์ ด้านประวัติศาสตร์ หนังสือแผนที่ และ
หนังสือสารานุกรม เป็นต้น

มีหนังสือบางประเภทที่มีคุณค่าทางด้านภาพประกอบมากกว่าคำบรรยายภาพได้แก่...

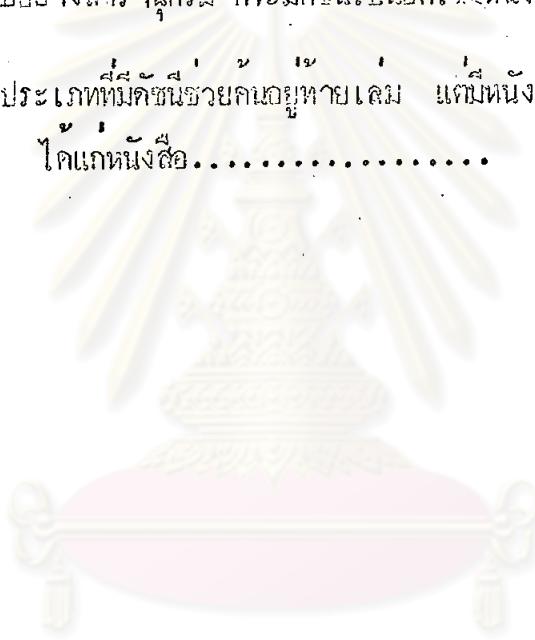
(บอกมา ๒ เล่ม)

๑. หนังสืออ้างอิงด้านศิลปกรรม
๒. หนังสืออ้างอิงด้านภูมิศาสตร์
๓. หนังสืออ้างอิงด้านประวัติศาสตร์
๔. แผนที่
๕. สารานุกรม

เฟรมที่ ๑๑

คุณลักษณะประการที่หก ของหนังสืออ้างอิง คือ หนังสืออ้างอิงส่วนมากต้องมีคนช่วย
คีย์ หนังสือภาษาไทยหลายเล่มเรียกกันว่า สารบัญคนเรื่อง ก็ช่นกวี หัวข้อเรื่องย่อย ๆ
 ที่กล่าวถึงในหนังสือเล่มนั้น เรียงตามลำดับอักษรแล้วบอกเลขหน้าทีเรื่อนั้นปรากฏอยู่ ช่วย
 ให้การค้นคว้าเรื่องที่ต้องการได้เร็วขึ้น ส่วนใหญ่ก็นึกปรากฏอยู่คอนท้ายของหนังสือ แต่
 ถ้าเป็นหนังสือหลายเล่มจบอย่างสารานุกรม ก็จะมีคนแบ่บอกเลขหน้าต่างหาก

มีหนังสือหลายประเภทมีคนช่วยคนอยู่หลายเล่ม แต่มีหนังสือประเภทหนึ่งมีคน
 รวมอยู่อีกเล่มหนึ่ง คือแกหนังสือ.....

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

.....

สารานุกรม

เล่มที่ ๑๒

คุณลักษณะประการที่เจ็ด หนังสืออ้างอิงต้องมีบรรณานุกรมภายในเล่ม โดยเฉพาะ
 หนังสือประเภทสารานุกรม ผู้เขียนบทความต้องแจ้งบรรณานุกรม หรือหนังสืออุเทศประกอบ
 การเรียบเรียงไว้ท้ายบทความ เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้อ่านหาความรู้เพิ่มเติมจากรายชื่อหนังสือ
 ที่แจ้งไว้ นอกจากนี้ การมีรายชื่อหนังสืออุเทศยังช่วยสร้างความมั่นใจแก่ผู้อ่านยิ่งขึ้นด้วย
 บรรณานุกรมที่ใช้ประกอบการเขียนบทความต้องอยู่บนบทความ หรือท้ายบทความ

.....

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

.....

ท้ายบทความ

เฟรมที่ ๑๓

คุณลักษณะประการสุดท้ายและสำคัญยิ่ง ก็ หนังสืออ้างอิงต้องมีเนื้อหาใหม่และทันสมัยอยู่เสมอ ถ้ามีการพิมพ์ใหม่แต่ละครั้งต้องแก้ไขเพิ่มเติมเนื้อหาใหม่ให้ถูกต้อง และถ้าเป็นหนังสือชุดใหญ่ไม่สามารถพิมพ์ใหม่บ่อยครั้งได้ ก็ให้มีการออกหนังสือรายปี เพื่อเสนอเรื่องราวใหม่ ๆ ในรอบปีให้ผู้ใช้ได้ทราบ ทั้งนี้เพราะเหตุการณ์ต่าง ๆ ย่อมมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ หนังสือที่มีข้อมูลเก่าและผิดพลาดแต่เพียงเล็กน้อย สมควรหรือไม่ที่จะนำมาใช้อ้างอิง.....

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ไมสมถาวร

เล่มที่ ๑๔

สรุปลักษณะของหนังสืออ้างอิง คือ.--

๑. เป็นหนังสือที่แยกไว้ต่างหากจากหนังสือทั่ว ๆ ไป โดยมีสัญลักษณ์ที่เด่นแจ้งไว้ให้ทราบ คือ อักษร "O" หรือ "R" อยู่เหนือเลขเรียกหนังสือที่ติดอยู่ที่สันหนังสือ
๒. เป็นหนังสือที่รวบรวมความรู้อย่างกว้างขวางในหลายสาขาวิชา ดังนั้น จึงเป็นหนังสือขนาดใหญ่ หรือชุดะหลาย ๆ เล่ม หรือต้องพิมพ์ออกมาทุกปี
๓. เป็นหนังสือที่ค้นหาขอเท็จจริงได้ง่ายและรวดเร็ว โดยการเรียงลำดับเนื้อหาอย่างมีระเบียบ เช่น เรียงตามลำดับอักษร เป็นต้น นอกจากนี้ ยังต้องมีสารบัญ สารบัญถุณคำ ถิ่นนี้ และต้องแจ่งขอบเขตไว้อย่างชัดเจนด้วย
๔. เป็นหนังสือที่มีเนื้อถูกต้องทันสมัยเสมอ ทั้งนี้ผู้เขียนต้องเป็นผู้มีความรู้ มีประสบการณ์มาก
๕. ประการสุดท้าย เป็นหนังสือที่ไร้เฉพาะในท้องสมุคเท่านั้น ไม่อนุญาตให้ยืมออกไปใช้นอกท้องสมุค

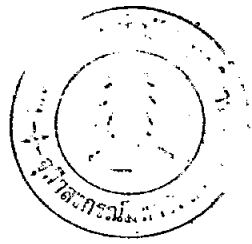
ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เฟรมที่ ๑๕

เมื่อนักเรียนอ่านจบตอนที่ ๑ นักเรียนได้ทราบลักษณะโดยทั่ว ๆ ไปของหนังสืออ้างอิงแล้ว ตอนต่อ ๆ ไปนักเรียนจะได้เรียนรู้เกี่ยวกับหนังสืออ้างอิงประเภทต่าง ๆ ทั้งนี้เนื่องจากหนังสืออ้างอิงในห้องสมุดมีอยู่จำนวนมากหลายร้อยเล่ม สำหรับค้นหาในหลายสาขาวิชา ทางห้องสมุดได้จัดแบ่งหมวดตามระบบคิวซี และเรียงชั้นชั้นตามลำดับเลขหมู่จากน้อยไปหามาก เช่นเดียวกับหนังสือทั่ว ๆ ไป แต่ในที่นี้จะกล่าวถึงหนังสืออ้างอิงที่ห้องสมุดมีอยู่เสมอมาให้ได้ศึกษาและทดลองใช้ในตอนที่ ๑ ไป ก็คือ -

- ตอนที่ ๒ เป็นเรื่องหนังสือพจนานุกรม
- ตอนที่ ๓ เป็นเรื่องหนังสือสารานุกรม
- ตอนที่ ๔ เป็นเรื่องหนังสืออ้างอิงทางภูมิศาสตร์
- ตอนที่ ๕ เป็นเรื่องอักษรานุกรมตัวประวัต
- ตอนที่ ๖ เป็นเรื่องบรรณานุกรมและดัชนีวารสาร
- ตอนที่ ๗ หนังสืออ้างอิงประเภทอื่น ๆ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 โปรดติดตามอ่านในครบทุกตอน นักเรียนจะมีความรู้
 ในเรื่องหนังสืออ้างอิงได้ครบถ้วน

จงเลือก ก, ข, ค หรือ ง. ที่เห็นว่าถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

๑. เพราะเหตุใดหนังสืออ้างอิงจึงไม่จัดไว้ร่วมกับหนังสือทั่ว ๆ ไป
 - ก. เนื่องจากหนังสืออ้างอิงมีอักษร "ด" กำกับอยู่
 - ข. เนื่องจากหนังสืออ้างอิงมีอย่างละ ๑ เดิม เท่านั้น
 - ค. เนื่องจากคุณลักษณะพิเศษหลายประการที่แตกต่างจากหนังสือทั่ว ๆ ไป
 - ง. เนื่องจากหนังสืออ้างอิงมีขนาดใหญ่กว่าหนังสืออื่น
๒. ผู้ใช้หนังสืออ้างอิงสามารถค้นหาข้อมูลที่ต้องการได้อย่างรวดเร็วโดยไม่ต้องอ่านทั้งเล่มเพราะคุณสมบัติข้อใด
 - ก. การเรียงเนื้อหาตามลำดับอักษร และมีภาพประกอบ
 - ข. การเรียงเนื้อหาตามลำดับอักษร และมีดัชนีช่วยค้น
 - ค. มีสารบัญและดัชนี
 - ง. มีดัชนีและบรรณานุกรม
๓. ข้อใดไม่ใช่หนังสืออ้างอิง
 - ก. ภูมิศาสตร์กายภาพ
 - ข. พจนานุกรม
 - ค. ดัชนีวารสาร
 - ง. อักษรานุกรมชีวประวัติ

บทเรียนแบบโปรแกรมเรื่อง หนังสืออ้างอิง

ตอนที่ ๒

หนังสืออ้างอิงประเภทที่ ๑ พจนานุกรม

- วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม หลังจากศึกษาบทเรียนนี้แล้ว นักเรียนจะสามารถ.-
๑. บอกประโยชน์ของพจนานุกรมได้อย่างน้อย ๓ ประการ
 ๒. อธิบายการเรียงลำดับคำในพจนานุกรมได้ทั้งพจนานุกรมภาษาไทย และภาษาต่างประเทศ
 ๓. เลือกใช้พจนานุกรมแต่ละประเภทได้ถูกต้องตามความต้องการ
 ๔. เปรียบเทียบความแตกต่างของพจนานุกรมทั่วไป และพจนานุกรมเฉพาะวิชาได้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จงเลือก ก, ข, ค หรือ ง. ที่เห็นว่าถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

๑. เมื่อใดก็ตามที่มีปัญหาเกี่ยวกับคำแปลของศัพท์หรือไม่แน่ใจว่าสะกดของคำควรใช้หนังสืออ้างอิงประเภทใดช่วยแก้ปัญหาข้อข้องใจ

- ก. บรรณานุกรม
- ข. พจนานุกรม
- ค. สารานุกรม
- ง. อักษรานุกรมภูมิศาสตร์

๒. พจนานุกรมเล่มใดที่ทางราชการถือเป็นมาตรฐานของภาษาไทย

- ก. ราชบัณฑิตยสถาน
- ข. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน
- ค. สะกดให้ถูกตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน
- ง. พจนานุกรมลำดับสระ

๓. หนังสือประเภทพจนานุกรมเรียงลำดับคำอย่างไร

- ก. ตามจำนวนของตัวสะกดคำที่สะกดด้วยอักษรน้อยตัวอยู่ก่อนคำที่มีสะกดหลายตัวอยู่ถัดไป
- ข. ตามลำดับความสำคัญของศัพท์ ศัพท์คำที่ใ้บ่อย ๆ อยู่ก่อนคำที่ไม่ค่อยได้ใช้ อยู่หลัง ๆ ถัดไป
- ค. เรียงตามลำดับหมวดหมู่ของหน้าที่ของคำ
- ง. เรียงตามลำดับอักษร ก-ฮ และ A-Z

๔. พจนานุกรมศัพท์ภูมิศาสตร์อังกฤษ-ไทย ให้ข้อมูลประการใด

- ก. รวบรวมคำคานภูมิศาสตร์ เรียงตามลำดับอักษรภาษาอังกฤษแล้วให้ศัพท์เป็นภาษาไทย
- ข. รวบรวมศัพท์บัญญัติทางภูมิศาสตร์ โดยเรียงตามลำดับอักษรไทย
- ค. รวบรวมศัพท์ทุกคำในภาษาอังกฤษแล้วให้ความหมายเป็นภาษาไทย
- ง. รวบรวมศัพท์บัญญัติของราชบัณฑิตยสถาน เรียงตามลำดับอักษรภาษาอังกฤษ

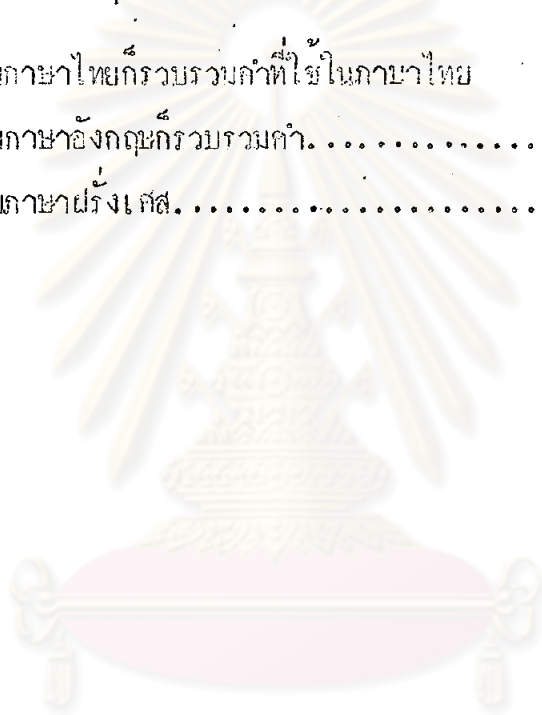
เฟรมที่ ๑

พจนานุกรมเป็นหนังสืออ้างอิงที่สำคัญ และใช้กันมากที่สุดในบรรดาหนังสืออ้างอิง
ทั้งหลาย เพราะเป็นหนังสือที่รวบรวมคำทั้งหมดที่อยู่ในภาษานั้น ๆ ให้สมบูรณ์ที่สุดเท่าที่จะ
สามารถทำได้ เมื่อเป็นพจนานุกรมของภาษาใดก็รวบรวมคำที่อยู่ในภาษานั้น เช่น.-

พจนานุกรมภาษาไทยก็รวบรวมคำที่ใช้ในภาษาไทย

พจนานุกรมภาษาอังกฤษก็รวบรวมคำ.....

พจนานุกรมภาษาฝรั่งเศส.....

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

.....
รวบรวมคำทั้งหมดในภาษาอังกฤษ

รวบรวมคำทั้งหมดในภาษาฝรั่งเศส

เพรรมที่ ๒

พจนานุกรมเป็นหนังสืออ้างอิงที่ช่วยในการศึกษาเกี่ยวกับภาษา เช่น พจนานุกรมไทย ใ้เรียนเกี่ยวกับภาษาไทย พจนานุกรมภาษาอังกฤษ หรือที่เรียกว่า "ดิคชันนารี" ก็ช่วยในการแก้ปัญหาเกี่ยวกับศัพท์ภาษาอังกฤษ และพจนานุกรมภาษาฝรั่งเศสได้ประโยชน์ในการศึกษาภาษาฝรั่งเศส ดังนั้น พจนานุกรมเกี่ยวกับภาษาจึงจัดอยู่ในเลขหมู่ ๔๐๐ ในระบบคิวตี คือ.-

พจนานุกรมหลายภาษา	เลขหมู่	๔๑๓
พจนานุกรมภาษาอังกฤษ	เลขหมู่	๔๒๓
พจนานุกรมภาษาฝรั่งเศส	เลขหมู่	๔๓๓
พจนานุกรมไทย	เลขหมู่	๔๕๕.๕๖๓
พจนานุกรมไทย-อังกฤษ	เลขหมู่	๔๒๓.๕๕๕๑

ดังนั้น พจนานุกรมไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน เลขหมู่เท่าไร.....

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เฟรมที่ ๑

ต่อไปนี้จะได้กล่าวถึงประโยชน์ของพจนานุกรมซึ่งมีอยู่หลายประการ คือ
ประการที่หนึ่ง พจนานุกรมให้ตัวสะกดการันท์ถูกต้องของศัพท์ทุกคำ คำศัพท์ใดที่สะกดไต่หลาย
แบบก็จะแจ้งไว้ให้ทราบโดยเขียนให้ไว้ทุกแบบด้วย

ตัวอย่างคำศัพท์ที่ถูกต้องยกมาจากพจนานุกรมไทย และพจนานุกรมภาษาอังกฤษ

- ภาพยนตร์
- ก๊อช
- กรรขันธ์
- humor
- humour
- color
- colour

ดังนั้น เมื่อใดที่มีปัญหาเกี่ยวกับตัวสะกดของคำในภาษาไทย อังกฤษ ฝรั่งเศส
จีน หรือภาษาอื่น ๆ ควรเปิดดูตัวสะกดที่ถูกต้องที่หนังสือ.....ของภาษานั้น ๆ

ศูนย์วิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พจนานุกรม

เฟรมที่ ๔

ประโยชน์ของพจนานุกรมประการที่สอง คือ ในการอ่านออกเสียงของคำต่างของ
ผู้เรียน ถ้ามีข้อสงสัยศัพท์บางคำว่าอ่านอย่างไรให้เปิดดูได้ที่พจนานุกรม

ต่อไปนี้คือตัวอย่างคำศัพท์และการอ่านออกเสียงของศัพท์เหล่านั้น โดยเลือกมาจาก
 พจนานุกรมหลาย ๆ เล่ม เพื่อให้เห็นว่าพจนานุกรมไทยใช้อักษรไทยบอกเสียงอ่าน พจนานุกรม
 แปลศัพท์พจนานุกรมเป็นไทยใช้อักษรไทย แต่พจนานุกรมภาษาอังกฤษในอักษรโรมัน

พจนานุกรมไทย	สลิต	(สะหลิก)
	สฤษฏ์	(สฤษิต)
พจนานุกรมอังกฤษเป็นไทย	master	มาสเตอร์
	leave	ลีฟ
	humor	ฮิวเมอร์
พจนานุกรมอังกฤษ	master	(ma : tɜ :)
	leave	(li : v)
	humor	(hju : mɜ :)

จงให้คำอ่านของคำที่ขีดเส้นใต้ให้ถูกต้อง

ได้ทั้งคำคำนาม มฤต ขโมยจิตโสดแก่ราบรรเทาหาย

เฟรมที่ ๕

ประโยชน์ประการที่สามของพจนานุกรม คือ บอกหน้าที่ของคำหรือบอกชนิดของคำ
 เช่น คำกริยา คำนาม สรรพนาม คำวิเศษณ์ คำสันธาน หรือคำอุทาน เป็นต้น ซึ่งการ
 ระบุหน้าที่ของคำนั้นเป็นประโยชน์ต่อการเรียบเรียงข้อความอย่างยิ่ง ก็ห้ห้บางคำทำหน้าที่ใดหลายอย่าง
 เป็นกริยาก็ได้ เป็นคำนามก็ได้อีก บางครั้งทำหน้าที่เป็นคำวิเศษณ์ โดยคงรูปอย่างเดิม หรืออาจ
 เปลี่ยนรูปไปบ้างก็ได้ ก็ห้ห้คำใดทำหน้าที่อย่างไรใดบ้างนั้นในพจนานุกรมจะให้รายละเอียดไว้
 ครบถ้วน ตัวอย่างเช่น.-

พจนานุกรมไทย กิ่ง (กริ่ง) น. เครื่องบอกสัญญาณมีเสียงดังกริ่ง ๆ
 ก. นึกแกลง นึกสงสัย

หมายความว่า กริ่งทำหน้าที่เป็นคำนามก็ได้อีก (น. ย่อจากนาม) เป็นคำกริยาก็ได้อีก
 (ก. ย่อมาจากกริยา)

พจนานุกรมภาษาอังกฤษ master (ma : stə) n. vt., masterful adj.

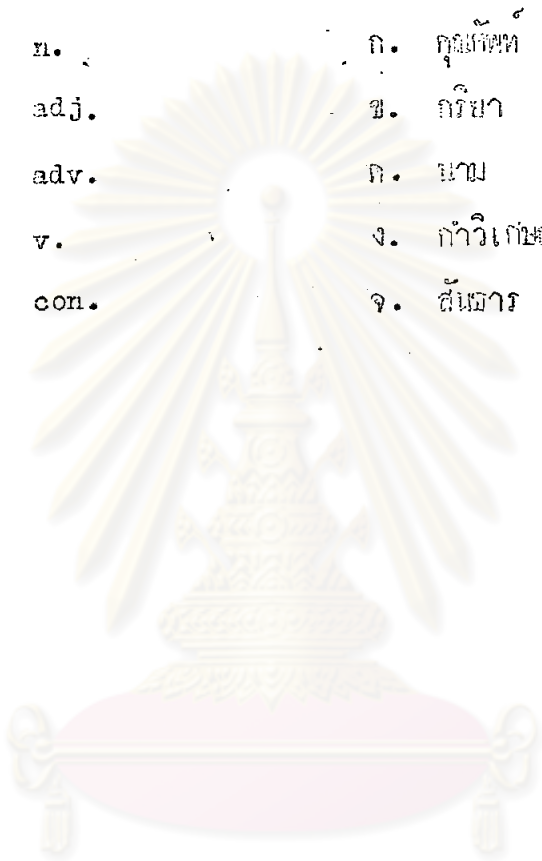
หมายความว่า master เป็นคำนามก็ได้อีก (n. ย่อจาก noun) หรือเป็น
 คำกริยาก็ได้อีก (vt. ย่อจาก transitive verb)

masterful เป็นคำคุณศัพท์ (adj. ย่อจาก adjective)

การบอกหน้าที่ของคำในพจนานุกรมนี้ มักใช้เครื่องหมายย่อ เช่น คำนาม ย่อว่า น
 หรือถ้าเป็นพจนานุกรมภาษาอังกฤษก็ใช้ n. ย่อจาก noun

จงจับคู่ความหมายของอักษรย่อต่อไปนี้ให้ถูกต้อง โดยนำอักษร ก., ข., ค., ง. ใส่หน้า หมายเลข

๑. n.	ก. คุณศัพท์
๒. adj.	ข. กริยา
๓. adv.	ค. นาม
๔. v.	ง. คำวิเศษณ์
๕. con.	จ. สันธาน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

.....

ก., ค., ง., ข., จ.

เฟรมที่ ๖

ประโยชน์ประการที่สี่ของพจนานุกรมคือ ให้ความหมายของศัพท์ บางครั้งเรียกว่า
ให้นิยามศัพท์ ศัพท์บางคำที่มีความหมายใดหลายแยกเรียงความหมายที่เด่นและใจกนอยู่เสมอ
ไว้ตอน และความหมายอื่น ๆ นอกนั้นก็เรียงลำดับตามที่เห็นว่าเหมาะสม ตัวอย่างเช่น.-

เกิด ก. (กริยา) เป็นขึ้น มีขึ้น คลอด กำเนิด กริยาที่นำมากชน^๒ เรียกว่า
นำเกิด ลูกมีน้ำหนักน้อยลง เรียกว่า นำตาย

book n. vt. (คำนามก็ได้ กริยาก็ได้) หนังสือ คัมภีร์ บทละคร นิตย
ภัณฑ์ ของ

จากตัวอย่างประโยคต่อไปนี้จงบอกความหมายของคำ book

A good book is the best of friend.

หนังสือที่ดีเป็นมิตรที่ดีที่สุด

I have booked two seats in the theater.

ฉันจองที่นั่งสำหรับบุคคลละครไว้อสองที่

book ประโยคแรกแปลว่า.....

booked ประโยคสองแปลว่า.....

๑. หนังสือ

๒. จอง

พร้อมที่ ๗

การให้ความหมายของคำหรือการให้นิยามศัพท์นั้นแตกต่างกันอยู่ ๒ วิธี คือ วิธีแรก ให้ความหมายเป็นภาษาเดียวกับคำศัพท์ เช่น ศัพท์ภาษาอังกฤษ ให้ความหมายเป็นภาษาอังกฤษ ศัพท์ภาษาฝรั่งเศส ให้ความหมายเป็นภาษาฝรั่งเศส ศัพท์ภาษาไทย ให้ความหมายเป็นภาษาไทย เป็นต้น โดยใช้ภาษาง่าย ๆ อธิบายศัพท์ที่ยากให้เข้าใจ พจนานุกรมเหล่านี้ เรียกว่า พจนานุกรมภาษาเดียว พอไปนึกตัวอย่างการให้ความหมายเป็นภาษาเดียวกับศัพท์ เช่น.—

สลิด (นาม) ไม้เถาชนิดหนึ่งมีไม้และลูกเหมือนตาเขาวัว แต่ดอกเหลือง, ขจร ก็เรียก, ขอบปลาน้ำจืดชนิดหนึ่งตัวคล้ายปลากระดูกแค้โตกว่า, ปลาไม้มัน ก็เรียก.

สมุด (นาม) การทำ, การสร้าง.

book (noun) a number of printed sheets of paper fastened together to read.

ดอกสลิดเรียกอีกอย่างหนึ่งคือ ดอก.....

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พจนานุกรมที่ ๔

การให้ความหมายของคำศัพท์ตัวหนึ่งคือ การแปลคำศัพท์เป็นภาษาอื่น เช่น คำศัพท์เป็นภาษาอังกฤษ ให้ความหมายเป็นภาษาไทย คำศัพท์ภาษาไทย ให้ความหมายเป็นภาษาอังกฤษ คำศัพท์ภาษาฝรั่งเศสให้คำแปลเป็นภาษาอังกฤษและภาษาไทย เป็นต้น พจนานุกรมเช่นนี้ เรียกว่า พจนานุกรมหลายภาษา โดยที่จะแจ้งไว้ชื่อของพจนานุกรมเล่มนั้น ๆ ไว้ให้ทราบอย่างชัดเจน ตัวอย่างเช่น.-

พจนานุกรมไทย-อังกฤษ คือ พจนานุกรมที่ศัพท์เป็นภาษาไทย ให้คำแปลเป็นภาษาอังกฤษ

New Model English-Thai Dictionary คือ พจนานุกรมที่ศัพท์เป็นภาษาอังกฤษ ให้คำแปลเป็นภาษาไทย

✓ หมายเหตุ

- ๑. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน
- ๒. พจนานุกรม ๔ ภาษา ไทย-อังกฤษ-ฝรั่งเศส-เยอรมัน
- ๓. พจนานุกรมศัพท์ภูมิศาสตร์อังกฤษ-ไทย
- ๔. The Advanced Learner's Dictionary of Current English.

เฟรมที่ ๕

เพื่อให้เข้าใจยิ่งขึ้น พจนานุกรมบางเล่มให้ตัวอย่างวลี หรือตัวอย่างประโยคของ
คำบางคำ เพื่อให้เข้าใจวิธีใช้คำในรูปประโยค เข้าใจหลักไวยากรณ์ และความหมาย
ของศัพท์ได้แจ่มแจ้งยิ่งขึ้น ประโยคที่นำมาเป็นตัวอย่างในพจนานุกรมนี้ ถัดมาจากหนังสือต้น
บางทีก็เป็นภาณิศโบราณ และบางทีก็เป็นถ้อยคำของบุคคลสำคัญ เช่น Shakespeare

จากพจนานุกรม New Model English-Thai Dictionary

master เป็นคำนาม แปลว่า นาย

A dog never bites its master.

สุนัขยอมไม่กัดเจ้าของมัน

masterful เป็นคำคุณศัพท์ แปลว่า อำนาจ

She is a masterful little lady.

เจ้าหลอนเป็นหญิงร่างน้อยที่ใช้อำนาจมาก

ตัวอย่างพจนานุกรมไทย

ชักหน้า เป็นคำกริยา แปลว่า ทำสีหน้าโกรธในพอใจ เช่น นางนงนพพิศตร

และชักหน้า (อิเหนา)

ตัวอย่างประโยคที่พบในพจนานุกรมนี้ นำมาจากที่ใดบ้าง จึงบอกมา ๑ แห่ง

วรรณคดี หรือภาณิศโบราณ หรือถ้อยคำของบุคคลสำคัญ

เฟรมที่ ๑๐

ประโยชน์ประการที่ห้า ของพจนานุกรม คือ ไขประวัติของคำ คือ บอกว่าคำนี้ มาจากภาษาอะไร ไขกันในสมัยไหน โดยต้องทำการ สอบสวนและวินิจฉัยอย่างละเอียดเสียก่อน แล้วแจ้งไว้ในพจนานุกรม บางครั้งมีตัวอย่างประโยคของการใช้คำนั้นแสดงไว้ด้วย ซึ่งการให้ ประวัติคำนั้นหนึ่งในพจนานุกรมภาษาไทย และพจนานุกรมภาษาอื่น ๆ ขอยกตัวอย่างพจนานุกรม ไทยฉบับราชบัณฑิตยสถานมาให้เห็นเพียงเล็กน้อย ดังนี้.-

กรรม บอกระวัติของคำไว้ว่า (ป. ธรรม ส. ธรรม) คือ รูปเดิมมาจากภาษาบาลี ซึ่งสะกด ธรรม และภาษาสันสกฤต ซึ่งเขียนว่า ธรรม

ลองดูคำบาง "รจนา น., ส." หมายความว่าวาทัพ "รจนา" มาจาก ป. คือ บาลี และ ส. คือ.....

ศูนย์วิทยพัชยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สันสกฤต

เพิ่มเติม ๑๑

คำศัพท์ทุกคำในหนังสือพจนานุกรมถูกนำมาเรียงรวมกันตามลำดับอักษร ก-ฮ สำหรับ
พจนานุกรมภาษาไทย หรือ A-Z สำหรับพจนานุกรมภาษาอังกฤษ โดยไม่แยกว่าคำนั้น ๆ
เป็นคำนาม วิสามานยนาม หรือคำวิเศษณ์ ภายในเล่มจะมีคำชี้แจงและอธิบายหลักการเรียง
ลำดับคำศัพท์ไว้อย่างละเอียด ซึ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้อ่านจะต้องศึกษาให้เข้าใจ

ตัวอย่างคำชี้แจงหลักการเรียงลำดับคำในพจนานุกรมไทยราชบัณฑิตยสถาน

"ก. ๑ ตัวพยางค์นั้น ลำดับไว้ตามตัวอักษร คือ ก ข ค ฯลฯ จนถึง
ค ฮ. ไม่ได้ลำดับตามเสียง เช่น จะคนค้ำ ทราบ จะต้องไปหาในหมวดตัว ท, จะคนลำ
เนา จะต้องไปหาในหมวดตัว ห. ๆ ๆ ลำดับไว้หลังตัว ร, ๆ ๆ ลำดับไว้หลังตัว
ด."

ที่ยกมานี้เป็นเพียงส่วนหนึ่งของคำชี้แจงเท่านั้น ถ้านักเรียนอ่านคำชี้แจงทั้งหมด
นักเรียนจะใ้พจนานุกรมได้ง่ายขึ้น

จงเติมพยัญชนะที่ขาดหายไป ๘ ตัว ได้ครบสมบูรณ์

ก ข ค ง จ ฉ ช ฌ ฎ ฏ ฐ ฑ ฒ ก ต ถ ท ธ น บ ป ผ ฝ
พ ภ ม ย ร ล ว ศ ส ห อ ฮ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เฟรมที่ ๑๒

วิธีเฝ้าพจนานุกรมนั้นไม่ยากเลย เพียงแต่ผู้เฝ้าจำเป็นต้องมีความเฉลียวฉลาดในการ
ลำดับอักษร หลักในการลำดับอักษรนั้นไม่ใช่อะไรพิสดาร ก็เหมือนเราต้องพิจารณาอักษรตัวคน
ของศัพท์ว่ามีลำดับอักษรอยู่ก่อนอักษรใด และหลังอักษรใด ถ้าศัพท์ทั้งสองตัว B เราถือว่า
ศัพท์นั้นอยู่ระหว่างอักษร A กับอักษร C เมื่อใดตำแหน่งว่าง ๆ ของศัพท์จากอักษร
ตัวคนแล้ว เราพิจารณาลำดับอักษรของคำที่สองต่อไป เช่น.-

be ต้องอยู่ระหว่าง ba กับ bi

จากคำที่สอง เราก็พิจารณาอีกคำที่สาม ที่สี่ ที่ห้า จนถึงตัวสุดท้ายในทำนองเดียวกัน
เราก็จะรู้ตำแหน่งของศัพท์นั้นในพจนานุกรมโดยแน่นอน

ที่กล่าวข้างต้นนี้เป็นตัวอย่างจากพจนานุกรมภาษาอังกฤษ ถ้าเป็นพจนานุกรม
ภาษาไทยก็มีการลำดับตัวอักษรในทำนองเดียวกัน คือ ให้พิจารณาอักษรตัวคนก่อน แล้วจึง
พิจารณาอีกคำที่สอง ที่สาม ที่สี่ ที่ห้า ตามลำดับไป

การเรียงลำดับของคำศัพท์ขอใดถูกตรงที่สุด ชัด ✓ หน้าขอเป็น

- ๑. book, buy, boy, bonus
- ๒. boy, buy, book, bonus
- ๓. book, bonus, buy, boy
- ๔. bonus, book, boy, buy

เฟรมที่ ๑๓

สัญลักษณ์ของพจนานุกรม

พจนานุกรม คือ หนังสือที่รวบรวมคำทั้งหมดในภาษา โดยนำคำเหล่านั้นมาจัดให้
รายละเอียดของคำ ดังนี้.-

๑. ให้ความหมายของคำ โดยใช้ก่างาย ๆ ในการอธิบายคำยาก
๒. ให้คำสะกดที่ถูกต้องของคำ บางคำที่สะกดได้หลายอย่างก็แจ้งไว้ด้วย
๓. ให้ตัวอย่างวิธีใช้คำในรูปประโยค
๔. ให้คำตรงกันข้าม คำเหมือน คำยอ คำแสดง
๕. ให้ประวัติและที่มาของคำ
๖. บางครั้งให้คำอธิบายละเอียดมากและให้ภาพประกอบ

ดังนั้น พจนานุกรมจึงเป็นแหล่งอ้างอิงในการค้นหาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับ "คำ"
ในทางต่าง ๆ ดังที่ได้อธิบายมาแล้ว

ต่อไปนี้จะเรียนจะไ้ทราบรายละเอียดของพจนานุกรม เชนที่
สำคัญ ๆ และแต่ละเล่มก็มีความแตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัด
แ่ขอให้เข้าใจว่าพจนานุกรมที่นำมาถ้กล่าวถึงนี้เป็นเพียงตัวแทน
ของพจนานุกรมทั้งหลายที่อยู่ในห้องสมุดเท่านั้น

เล่มที่ ๑๔

พจนานุกรมแบ่งเป็น ๒ ประเภท ประเภทแรก คือ.—

พจนานุกรมทั่วไป พจนานุกรมเฉพาะเรื่อง พจนานุกรมที่รวมคำศัพท์ทุกคำไว้ด้วยกัน ดังอย่าง

เช่น.—

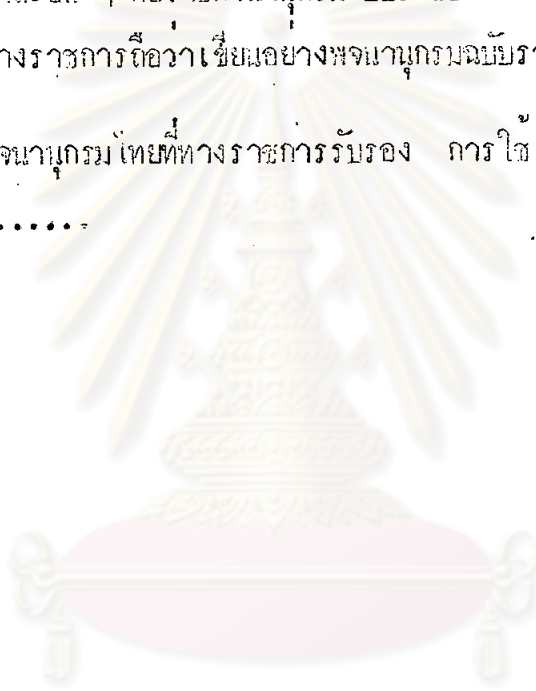
๑. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน
๒. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน ฉบับทันสมัย
๓. สดกคให้ดูตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน
๔. พจนานุกรมไทย-อังกฤษ อังกฤษ-ไทย
๕. พจนานุกรม ๔ ภาษา ไทย-อังกฤษ-ฝรั่งเศส-เยอรมัน
๖. พจนานุกรมคำคมสระ
๗. ราชบัณฑิตยสถาน
๘. พจนานุกรมคำทอง
๙. Webster's Third New International Dictionary of the English Language.
๑๐. The Advanced Learner's Dictionary of Current English.
๑๑. Nouveau Petit Larousse en Couleurs.
๑๒. New Model English-Thai Dictionary.

ไปรคฤทวารบางเล่มของพจนานุกรมทั่วไป

ตอนที่ ๑๕

พจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๓ เป็นพจนานุกรมไทยที่ทางราชการต้องการให้เก็บแบบฉบับของการเขียนหนังสือไทยที่ใช้ในทางราชการ หมายความว่าถ้ามีผู้ทำเรื่อง "คำ" ในภาษาไทย เช่น จัตถกถกการันต์, ความหมายของคำ, หน้าที่ของคำ, การอ่านออกเสียง และอื่น ๆ ต้องใช้พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานตัดสินปัญหาข้อสงสัยทั้งหลาย เพราะทางราชการถือว่าเขียนอย่างพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานถูกต้องที่สุด

ดังนั้น พจนานุกรมไทยที่ทางราชการรับรอง การใช้ "คำ" ในภาษาไทย คือ.....

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

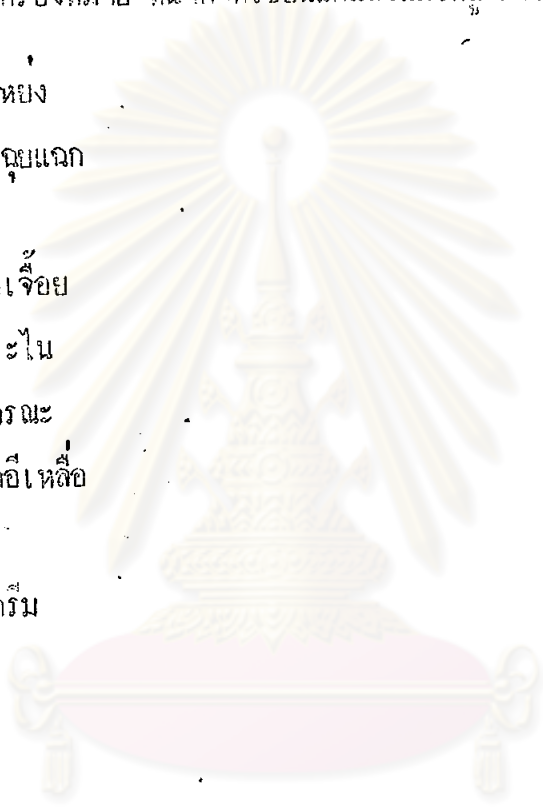
.....

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน

เล่มที่ ๑๒

จึงรจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานคราวจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในชื่อว่าคำโคลงกติก
บาง แดวจึงเขียนเครื่องหมาย หน้าที่เขียนฉีกแล้วแก้ไขโดย

- ๑. หีบหยง
- ๒. อีหูลุยดุดนแกก
- ๓. หิมะ
- ๔. เลื่อยเจ็อย
- ๕. เจียรระโน
- ๖. สาธารณะ
- ๗. อีหัลกอีเหลื่อ
- ๘. ลักกา
- ๙. ไอศกรีม
- ๑๐. ภัณฐ์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หีบหยง

หิม

สาธารณ

อิลักเอลื่อ

ไฟรฟ ๑๓

Webster's Third New International Dictionary of the English Language.

เป็นพจนานุกรมฉบับสมบูรณ์ คือ บรรจุคำศัพท์ประมาณ ๔๐,๐๐๐ คำ มีทั้งคำศัพท์ภาษาอังกฤษ คำภาษาอังกฤษที่ยืมมาจากภาษาต่างประเทศ คำย่อ วลี และชื่อตัวละครสำคัญในวรรณคดีอังกฤษ และวรรณคดีอเมริกา เป็นพจนานุกรมภาษาเดียว คือ คำศัพท์เป็นภาษาอังกฤษ ให้ความหมายเป็นภาษาอังกฤษที่เข้าใจง่าย ดังนั้น ถ้ามีปัญหาของใจศัพท์บางคำหรือวลีโลกคามน่าจะแก้ปัญหามาโดยอาศัยพจนานุกรมฉบับสมบูรณ์ข้อ.....

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เฟรมที่ ๑๘

The Advanced Learner's Dictionary of the Current English.

London : Oxford University Press, 1963. 12000 p.

เป็นพจนานุกรมที่นิยมใช้กันแพร่หลายในประเทศไทย เพราะผู้จัดทำมุ่งหมายจัดสำหรับ
ผู้ที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่ ๒ ที่พิศต่าง ๆ เป็นศัพท์ที่ผู้เรียนในวิทยาลัยและมหาวิทยาลัย
ได้อ่านพบในตำราภาษาอังกฤษเสมอ ๆ ส่วนศัพท์เทคนิค เช่น ศัพท์ทางวิทยาศาสตร์ก็รวม
ไว้เฉพาะคำจำเป็นจริง ๆ คำอธิบายใช้ภาษาสั้น ๆ ง่าย ๆ มีภาพประกอบประมาณ ๑,๕๐๐
ภาพ

โปรดหยิบพจนานุกรม The Advanced Learner's Dictionary of the Current
English มาพลิกดูแล้วตอบคำถามว่า เป็นพจนานุกรมภาษาใดเกี่ยวกับหรือหลายภาษา.....

.....

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาษาเดียว

เฟรมที่ ๑๕

พจนานุกรมประเภทที่ ๒ คือ พจนานุกรมเฉพาะวิชา
หมายถึง พจนานุกรมซึ่งลงรายการเกี่ยวกับศัพท์วิชาการในวิชาหนึ่งวิชาใดโดยเฉพาะ และให้
ความหมายของศัพท์วิชาการ โคลงสมมุติกว่าคำเดียวกันนี้แต่ลงรายการในพจนานุกรมเฉพาะวิชาที่มี
จำนวนมาก ครอบคลุมวิชาการสาขาใหม่ ๆ ครอบคลุมสาขาวิชาการ เช่น.-

- ๑. พจนานุกรมวิทยาศาสตร์
- ๒. พจนานุกรมศิลปะ
- ๓. พจนานุกรมภูมิศาสตร์
- ๔. พจนานุกรมธาง
- ๕. พจนานุกรมศัพท์แพทย์
- ๖. พจนานุกรมศัพท์เศรษฐศาสตร์ธนาคาร
- ๗. ศัพท์เศรษฐกิจและการค้า
- ๘. ประมวลศัพท์บัญญัติวิชาการ กิจษา
- ๙. ประมวลศัพท์ศาสนา
- ๑๐. ปานุกรมจิตวิทยา
- ๑๑. ราชาศัพท์และคำอธิบาย
- ๑๒. พจนานุกรมศัพท์เฉพาะวิชาการทุกรูป

โปรดดูตัวอย่างบางเล่มของพจนานุกรมเฉพาะวิชา

เฟรมที่ ๒๐

พจนานุกรมศัพท์ภูมิศาสตร์ อังกฤษ-ไทย ฉบับราชบัณฑิตยสถาน. กรุงเทพฯ

ราชบัณฑิตยสถาน ๒๕๑๖.

เป็นพจนานุกรมเฉพาะวิชาภูมิศาสตร์ โดยให้ความหมายจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย ชื่อทวีป ชื่อประเทศ มหาสมุทร เกาะ ไรชื่อที่ถูกตั้งตามราชบัณฑิตยสถาน มีภาพประกอบการอธิบายช่วยให้เข้าใจถูกต้อง กิ๊พแต่ละตัวเรียงตามลำดับอักษรภาษาอังกฤษ

ถ้าต้องการหาศัพท์เกี่ยวกับร่างกายของมนุษย์จะค้นจากพจนานุกรมศัพท์ภูมิศาสตร์เล่มนี้ได้หรือไม่

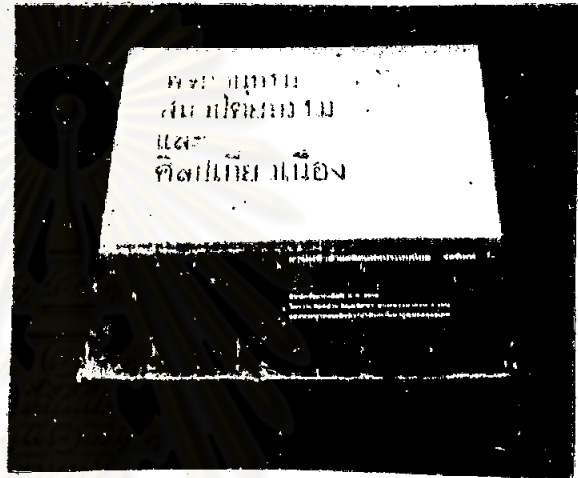
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

.....

ไม่ได้

เฟรมที่ ๒๑

พจนานุกรมสถาปัตยกรรมและศิลปะเกี่ยวเนื่อง รวบรวมโดย โจติ กัลยาณมิตร
การใช้ภาพถ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ๒๕๑๘.

เป็นพจนานุกรมเฉพาะ วิชาศิลปะทุกแขนง เช่น คำที่ใช้ในวงการจิตรกรรม
ประติมากรรม สถาปัตยกรรม ตลอดจนศิลปะพื้นบ้านของไทย ผู้รวบรวมพจนานุกรมเฉพาะวิชา
เล่มนี้คือ ศาสตราจารย์ โจติ กัลยาณมิตร แห่งคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ศิลปากร มีความรู้และประสบการณ์ในการค้นคว้าศึกษาและการสอนมาก ประการนี้จะสังเกตเห็น
ในผู้สนใจศึกษาศิลปะมีความรักในคานศิลปะวัฒนธรรมไทย จึงได้นำภาพที่มีคุณภาพทางประวัติศาสตร์
ภาพประติมากรรมท้องถิ่นมารวบรวมไว้ในพจนานุกรมเล่มนี้ได้อย่างสมบูรณ์

ดังนั้น ถ้าต้องการศึกษาศิลปะเฉพาะเกี่ยวกับสถาปัตยกรรม ควรใช้พจนานุกรม
เล่มนี้จึงจะได้ความหมายของศัพท์ตรงที่สุด.....

.....

พจนานุกรมสถาปัตยกรรมและศิลปะเกี่ยวเนื่อง

เล่มที่ ๒๒

สรุปพจนานุกรม แบ่งเป็น ๒ ประเภท คือ.-

๑. พจนานุกรมทั่วไป คือ พจนานุกรมที่รวมคำศัพท์ทั้งหมดไว้ด้วยกัน
๒. พจนานุกรมเฉพาะวิชา คือ พจนานุกรมที่รวบรวมศัพท์เฉพาะในสาขาวิชาใดวิชาหนึ่ง

นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับหนังสือพจนานุกรมมาพอสมควร
ลองทำแบบทดสอบอีกครั้งหนึ่งขอให้ตอบถูกต้อง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จงเลือก ก, ข, ค หรือ ง. ที่เห็นว่าถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

๑. เมื่อใดก็ตามที่มีปัญหาเกี่ยวกับคำแปลของศัพท์หรือไม่แน่ใจว่าสะกดของคำควรใช้หนังสืออ้างอิงประเภทใดช่วยแก้ปัญหาของใจ
 - ก. บรรณานุกรม
 - ข. พจนานุกรม
 - ค. สารานุกรม
 - ง. อักษรานุกรมภูมิศาสตร์
๒. พจนานุกรมเล่มใดที่ทางราชการถือเป็นมาตรฐานของภาษาไทย
 - ก. ราชบัณฑิตยสถาน
 - ข. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน
 - ค. สหคณาจารย์พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน
 - ง. พจนานุกรมฉบับสระ
๓. หนังสือประเภทพจนานุกรมเรียงลำดับคำอย่างไร
 - ก. ตามจำนวนของตัวสะกดคำที่สะกดด้วยอักษรน้อยตัวอยู่ก่อนคำที่มีสะกดหลายตัวอยู่ถัดไป
 - ข. ตามลำดับความสำคัญของศัพท์ ศัพท์ที่ไวย่อย ๆ อยู่ก่อนคำที่ไม่ค่อยได้ใช้อุยหลัง ๆ ถัดไป
 - ค. เรียงตามลำดับหมวดหมู่ของหน้าที่ของคำ
 - ง. เรียงตามลำดับอักษร ก-ฮ และ A-Z
๔. พจนานุกรมศัพท์ภูมิศาสตร์อังกฤษ-ไทย ให้ข้อมูลประการใด
 - ก. รวบรวมคำคำนำภูมิศาสตร์ เรียงตามลำดับอักษรภาษาอังกฤษแล้วให้ศัพท์เป็นภาษาไทย
 - ข. รวบรวมศัพท์บัญญัติทางภูมิศาสตร์ โดยเรียงตามลำดับอักษรไทย
 - ค. รวบรวมศัพท์ทุกคำในภาษาอังกฤษแล้วให้ความหมายเป็นภาษาไทย
 - ง. รวบรวมศัพท์บัญญัติของราชบัณฑิตยสถาน เรียงตามลำดับอักษรภาษาอังกฤษ

บทเรียนแบบโปรแกรม เรื่อง หนังสืออ้างอิง

ตอนที่ ๓

หนังสืออ้างอิงประเภทที่ ๒ สารานุกรม

วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม หลังจากศึกษาบทเรียนนี้แล้ว นักเรียนจะสามารถ --

๑. บอกประโยชน์ของสารานุกรมได้ถูกต้อง
๒. อธิบายการเรียงลำดับบทความในสารานุกรมได้ทั้ง
สารานุกรมภาษาไทย และภาษาต่างประเทศ
๓. ใช้ดัชนีในการค้นเรื่องราวที่ต้องการได้ถูกต้อง
๔. เลือกใช้สารานุกรมทั่วไป และสารานุกรมเฉพาะวิชาได้อย่างแม่นยำ

จงเลือก ก, ข, ค หรือ ง. ที่เห็นว่าถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

๑. สารานุกรมไทยที่ทางราชบัณฑิตยสถานจัดรวบรวม คือ.-
 - ก. สารานุกรมไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน
 - ข. สารานุกรมวรรณคดี
 - ค. สารานุกรมวิทยาศาสตร์
 - ง. สารานุกรมโลกของเรา
๒. หนังสืออ้างอิงที่จัดทำขึ้นตามพระราชประสงค์ ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช คือ.-
 - ก. สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน
 - ข. สารานุกรมโลกของเรา
 - ค. สารานุกรมบริแทนนิกา
 - ง. สารานุกรมวรรณคดี
๓. สารานุกรมอเมริกันนำไปประโยชน์อะไรแกผู้อ่าน
 - ก. ให้ความรู้เกี่ยวกับความหมายของคำ
 - ข. ให้ความรู้เกี่ยวกับผลงานของส่วนราชการอเมริกา
 - ค. ให้ความรู้ทุกสาขาวิชาโดยสังเขปเพื่อเป็นพื้นฐานความรู้ในเรื่องนั้น ๆ
 - ง. ให้เรื่องราวประวัติและผลงานของบุคคลสำคัญ
๔. คณิตท้ายเล่มของหนังสือสารานุกรมวิทยาศาสตร์มีข้อความว่า "แฟรงคลิน, เบนจามิน ๕๔-๕๖" หมายความว่าอย่างไร
 - ก. เบนจามิน อายุ ๕๖ ปี แฟรงคลิน อายุ ๕๔ ปี
 - ข. เรื่องของแฟรงคลินอยู่หน้า ๕๔, ๕๕, ๕๖.
 - ค. เรื่องราวของแฟรงคลินเมื่ออายุ ๕๔-๕๖ ปี
 - ง. เรื่องของแฟรงคลินอยู่หน้า ๕๔ เรื่องของเบนจามินอยู่หน้า ๕๖

เฟรมที่ ๑

สารานุกรม คือ หนังสือที่รวมวิชาความรู้ทุกสาขาวิชาไว้โดยสังเขป สำหรับใช้
 คนหาเรื่องราวที่ต้องการเพื่อเป็นพื้นฐานความรู้ในเรื่องนั้น ๆ. คำว่า สารานุกรมในภาษา
 อังกฤษใช้คำว่า "Encyclopedia" อ่านว่า "เอนไซโครพีเดีย"

ดังนั้น ถ้าต้องการทราบเกี่ยวกับสุริยุปราคา โดยสังเขป ควรอ่านหนังสือ....

.....

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

.....

สารานุกรม

เพิ่มเติม ๒

บทความทางวิชาการทุกเรื่องในสารานุกรม เขียนโดยผู้ที่มีคุณวุฒิและเชี่ยวชาญในสาขาวิชาโดยเฉพาะ ซึ่งคณะกรรมการผู้จัดทำสารานุกรมได้คัดเลือกแล้ว จึงเป็นที่เชื่อได้ว่าเรื่องราวในหนังสือสารานุกรมนั้นถูกต้องไร้อ่างอิงใด สารานุกรมหลาย ๆ ชุดมีผู้เขียนกำกับอยู่หลายบทความ แสดงให้เห็นว่าผู้เขียนรับผิดชอบในบทความที่เสนออยู่ในสารานุกรมนั้น ตัวอย่างเช่น สารานุกรมไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน และสารานุกรมอเมริกา หายบทความทุกเรื่องมีผู้เขียนกำกับไว้ อาจเป็นนักบรรยายหรือสื่อเทปก็ได้ ซึ่งเป็นประโยชน์อย่างมากแก่ผู้ใช้สารานุกรม ถ้ามีข้อข้องใจ หรือต้องการรายละเอียดเพิ่มเติมก็สามารถติดต่อกับผู้เขียนได้

สารานุกรมเล่มใดบ้างที่มีผู้เขียนกำกับอยู่หลายบทความ จึงบอกมา ๑ ข้อ

.....

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

.....

สารานุกรมไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน หรือ สารานุกรมอเมริกา

เฟรมที่ ๓

ผู้เชี่ยวชาญเหล่านี้จะได้รับการขอรองให้ปรับปรุงเนื้อหาวิชาทุก ๆ ปี หมุนเวียนกันไป
 เช่นนี้ ปรับปรุงเนื้อหาทางด้านวิทยาศาสตร์ทุกสาขา ปีต่อไปปรับปรุงทางด้านการศึกษา
 และวิชาอื่น ๆ ตามลำดับ ดังนั้น สารานุกรมจึงมีลักษณะที่ทันสมัยอยู่เสมอ สารานุกรม
 ต่างประเทศบางชุดจะมีฉบับเพิ่มเติมเหตุการณ์ในปีที่ล่วงมาแล้วแต่ละปี โดยออกหนังสือ
 รายปีของสารานุกรมชุดนี้อีกด้วย เช่น หนังสือรายปีของสารานุกรมอเมริกัน เป็นต้น
 ดังนั้น การที่จะปรับปรุงเนื้อหาของสารานุกรมให้ทันสมัยอยู่เสมอ นั้นทำให้เป็นหนังสืออ้างอิงที่ดี

ที่ว่าสารานุกรมมีเนื้อหาถูกต้องทันสมัยอยู่เสมอ นั้น เพราะได้มีการ.....ทุกปี

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

.....

การปรับปรุง

เฟรมที่ ๘

เมื่อจบบทความแต่ละเรื่องแล้ว ผู้เขียนจะให้รายชื่อหนังสือที่ประกอบการเขียนบทความเรื่องนั้นไว้ด้วยเสมอ เป็นการบอกแหล่งที่มาของความรู้ เพื่อให้ผู้อ่านจะได้ใช้ใช้เป็นแหล่งค้นคว้าความรู้ให้กว้างขวางยิ่งขึ้นต่อไป รายชื่อหนังสือดังกล่าวนี้เรียกว่า บรรณานุกรม หรือหนังสืออรรถ ตัวอย่างเช่น บทความเรื่อง "ธาตุพนม" ในหนังสือสารานุกรมไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน ตอนท้ายบทความนี้รายชื่อหนังสือประกอบการเขียนบทความ ๓ เล่ม คือ.-

๑. ประวัติกษัตริย์ราชวงศ์พระร่วงของพระเทพรัตนโมลี
๒. นิคมสารคดีปากร ปีที่ ๒๐ เล่ม ๑-๒ ของกรมศิลปากร พ.ศ. ๒๕๑๕
๓. เอกสารของคณะกรรมการอำนวยการบูรณะปฏิสังขรณ์องค์พระธาตุพนมปัจจุบัน

หนังสืออรรถของบทความเรื่อง "ธาตุพนม" มีกี่เล่ม.....

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เฟรมที่ ๕

สารานุกรมส่วนมากเกือบจะทุกชุด เรียงบทความตามลำดับอักษร ก-ฮ สารานุกรมภาษา
อังกฤษเรียงตามอักษร A-Z โดยไม่แยกประเภทของบทความ หมายความว่าเรื่องเกี่ยวกับ
สถานที่สำคัญ หรือประวัติดูคดีสำคัญ หรือตัวละครในวรรณคดี เรียงรวมกันไปเลย โดยที่สัน
ของหนังสือและที่หน้าปกจะแจ้งไว้ให้ทราบว่าสารานุกรมเล่มนั้นมีบทความที่ขึ้นต้นด้วยอักษรใดถึง
อักษรใด

ตัวอย่างเช่น สารานุกรมไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน แจ้งไว้ที่สันและปกของหนังสือ
ดังนี้.-

เล่ม ๑ ก-กลางเหล็ก หมายความว่า มีบทความเรื่อง ก, กก, กกชนาถ,
กกมินต์ เรียงลำดับเรื่อยไปจนถึง กลางเหล็ก

เล่ม ๒ กลาง-กาลิเวีย หมายความว่า มีบทความเรื่อง กลาง, กลาม,
กลางโก้ว เรียงลำดับเรื่อยไปจนถึงเรื่องกาลิเวีย

เล่ม ๓ กาลิหาศ-จอมแปรพักตร์ มีบทความเริ่มตั้งแต่ กาลิหาศ จนถึงเรื่อง
จอมแปรพักตร์ ดังนี้เป็นคน

ถ้าต้องการเรื่อง "ขงจื้อ" ควรใช้สารานุกรมเล่มที่เท่าใด.....

ศูนย์วิทยุพัชราวุธ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เฟรมที่ ๖

นอกจากเรียงเนื้อหาตามลำดับอักษรแล้ว ผู้จัดทำสารานุกรมยังอำนวยความสะดวก
 สะดวกแก่ผู้ใช้มากที่สุดคือ มีดัชนีเป็นหัวเรื่องทยอยท้ายสารานุกรมทุกเล่ม ใช้เป็นคู่มือ
ในการค้นหาเรื่องที่ต้องการ

สารานุกรมบางชุดอาจจะมีดัชนีเป็นเล่มหนึ่งต่างหาก ซึ่งเป็นเล่มสุดท้ายของสารานุกรม
 ชุดนั้น ดัชนีที่วางนี้เรียงตามลำดับอักษรของหัวข้อย่อย แล้วบอกเลขหน้าของหนังสือเรื่องนั้น ๆ
 ปรากฏอยู่ นับเป็นเครื่องมือช่วยคนเรื่องที่ใช้ควรทำความเข้าใจเพื่อจะเลือกใช้สารานุกรมได้
 รวดเร็วขึ้น

ต่อไปนี้คือ ตัวอย่างของดัชนีจากหนังสือสารานุกรมวิทยาศาสตร์

คำ	หน้า
กฎของกาซ	๗
กฎของชว	๑๕๕
กบ	๒๐๘, ๒๐๙
กรก	๔๓
กระบอกเพชร	๕๕, ๑๐๔, ๒๕๖
กระแฉไฟตรง	๕๖, ๒๗๐
กระแฉไฟฟ้า	๕๕-๕๖, ๑๔๗, ๒๗๐
กระแฉไฟสถิต	๕๕, ๒๗๐

ดัชนีช่วยชี้แนะให้ว่าถ้า ต้องการกฎของกาซต้องเปิดไปที่หน้า ๗ ถ้าจะชมเรื่อง
 ความต้องการ และถ้าต้องการเรื่องกระแฉไฟฟ้าตรงควรเปิดดูหน้าใด.....

.....
 หน้า ๕๖, ๒๗๐

เฟรมที่ ๓

สรุปลักษณะเฉพาะของสารานุกรม คือ -

๑. รวมบทความทางวิชาการทุกหัวข้อวิชา
๒. ผู้เรียบเรียงความเป็นผู้ทรงคุณวุฒิและเชี่ยวชาญเฉพาะสาขาวิชา
๓. มีชื่อผู้เรียบเรียงบทความกำกับอยู่ก่อนหน้าแสดงความรู้รับผิดชอบบทความที่เสนอไว้
๔. เนื้อหาทันสมัยเพราะได้รับการปรับปรุงอยู่เสมอ
๕. มีบรรณานุกรมท้ายบทความเพื่อผู้อ่านจะได้อรรถาหาความรู้ได้มากยิ่งขึ้น
๖. เรียงเนื้อหาตามลำดับอักษรเพื่อความสะดวกในการค้นเรื่องที่ต้องการ
๗. มีดัชนีเป็นเครื่องมือช่วยค้นเรื่องให้ได้เรื่องราวที่ต้องการรวดเร็วยิ่งขึ้น

ต่อไปนี้ขอให้ศึกษาสารานุกรมที่ได้เลือกสรร

แล้วว่ามีค่าสำคัญที่ท่านควรจะต้องศึกษายัง

ศูนย์บริการทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เฟิร์มที่ ๘

สารานุกรมทั้งหลายแบ่งเป็นประเภทใหญ่ ๆ ได้ ๒ ประเภท

ประเภทแรก คือ สารานุกรมทั่วไป ซึ่งหมายถึง สารานุกรมที่จัดขึ้นเพื่อใช้กันทั่วๆ ไป อธิบายอย่างกว้างขวางทุกแขนงวิชา รวมทั้งชีวประวัติบุคคลสำคัญในแขนงวิชาเหล่านั้นด้วย ตัวอย่างของสารานุกรมทั่วไป คือ.-

๑. สารานุกรมไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน
๒. สารานุกรมโลกของเรา
๓. สารานุกรมเยาวชน
๔. สารานุกรมอเมริกา
๕. สารานุกรมบริแทนนิกา

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เฟรมที่ ๕

สารานุกรมไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน กรุงเทพฯ ราชบัณฑิตยสถาน ๒๕๕๕

เป็นสารานุกรมฉบับแรกของไทย จัดทำโดยราชบัณฑิตยสถาน ให้เรื่องราวความรู้
 ในสาขาวิชาต่าง ๆ ทั้งที่เกี่ยวกับประเทศไทยและเกี่ยวกับประเทศอื่น ๆ มีเรื่องเกี่ยวกับ
 วิทยาศาสตร์ วรรณคดี การวาทศาสตร์ ศาสนา ปรัชญา เป็นต้น ผู้เขียนบทความใน
 สารานุกรมเป็นผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งไ้กลางชื่อย่อไว้ท้ายบทความที่ท่านเขียนทุกครั้ง คอลัมน์ของ
 ทุกเล่มมีคู่มือในการค้นเรื่อง เรียกว่า สารบัญคำ ทำหน้าที่เช่นเดียวกับดัชนี คือ ให้พอช้อย
 เรียงตามลำดับอักษรแล้วบอกเลขหน้าของหนังสือที่เรื่องนั้น ๆ ปรากฏอยู่

ดังนั้น ถ้าท่านต้องการบทความเรื่องใดก็ตามควร เปิดไปดูคู่มือช่วยค้นเรื่อง
 เรียกว่า.....เสียก่อนแล้วจะช่วยให้ท่านหาคำที่ควงการได้ง่าย

.....
 สารบัญคำ

เล่มที่ ๑๐

โปรกโชสารานุกรมไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน โดยคุณอนงค์คุณทิพย์ เป็นสารานุกรมคำ
เพื่อค้นหาว่าคำตอบของคำต่อไปนี้คนใดที่หน้าใด

ตัวอย่าง เรื่องที่เกี่ยวกับนกกระทา สารานุกรมเล่ม ๑๕ หน้า...๘๖๕-๘๖๘

- ๑. พระราชกฤษฎีกาที่ตราออกบังคับให้เงินจะออกได้โดยวิธีใด.....
สารานุกรมเล่มที่ ๑ หน้า.....
- ๒. เรื่อง เขาวน การทดสอบเขาวน ว่าควรเริ่มทดสอบเมื่ออายุเท่าใดจึง
จะเหมาะสม.....
สารานุกรมเล่มที่ ๑๐ หน้า.....
- ๓. เรื่อง เกี่ยวกับทะเลอยากทราบว่าทำไมทะเลจึงมีสีฟ้า.....
สารานุกรมเล่มที่ ๑๕ หน้า.....

ศูนย์วิทยทรัพยากร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

- ๑. หน้า ๘๗๘-๘๗๙
- ๒. หน้า ๖๘๐๗-๖๘๑๓
- ๓. หน้า ๘๕๑๕-๘๕๒๘

เฟรมที่ ๑๑

สารานุกรมโลกของเรา กรุงเทพฯ ไทยวัฒนาพานิช ๒๕๒๒.

เป็นสารานุกรมภาษาไทยที่แปลมาจากภาษาอังกฤษของบริษัทแมคมิลแลน โดยมี
อาจารย์เปลื้อง ณ นคร เป็นฝ่ายวิชาการ ในภาษาไทยที่เข้าใจง่าย สารานุกรมทั้งชุด
ประกอบด้วยหนังสือ ๑๑ เล่ม แยกเนื้อหาแต่ละเล่มดังนี้ เล่มหนึ่งเรื่องเกี่ยวกับคน เล่มสอง
เกี่ยวกับสัตว์ เล่มสามเกี่ยวกับพืช เล่มสี่โลกและนอกโลก เล่มห้าบุคคลสำคัญ เล่มหกการเดินทาง
และการสื่อสาร เล่มเจ็ดงานและอุตสาหกรรม เล่มแปดประเทศบ้านเมือง เล่มเก้าศิลปะและ
บันเทิงการ เล่มสิบ กีฬาและงานอดิเรก เล่มสิบเอ็ดสุดท้ายรวมกันนี้ สารานุกรมชุดนี้ผู้อ่านจะได้รับความ
ความสะดวกในการค้นหาความที่ต้องการ เพราะมีครีบท้ายเล่มทุกเล่มและมีครีบท้ายเล่ม
เล่มหนึ่งต่างหาก

ดังนั้น ถ้าต้องการทราบประวัติของประจาวาธิมภักตชนกคุณ ท่านจะเปิดหาได้จาก
กัชนี ๒ แห่ง คือ เล่มที่..... และเล่มที่.....

.....

เล่มที่ ๑๕

จงดูชั้นของสารานุกรมโลกของเรา แล้วตอบคำถามต่อไปนี้ว่าเรื่องเหล่านี้มีอยู่ที่ไหนในโลก
แล้วให้เปิดไปที่หน้าตามที่ค้นพบออกไว้ แล้วตอบคำถามว่ามีหรือไม่มีภาพประกอบด้วย.-

๑. เพลงนักดนตรี หน้า.....ภาพประกอบมีหรือไม่
๒. สิ่งมหัศจรรย์เจ็ดอย่างของโลก หน้า.....ภาพประกอบมีหรือไม่
๓. เช่ กูวารรา หน้า.....ภาพประกอบมีหรือไม่

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๑. ๑๐๙ มี
๒. ๓๓, ๓๓๖ มี
๓. ๖๐ มี

เฟรมที่ ๑๓

สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน โดยพระราชประสงค์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว กรุงเทพฯ, โรงพิมพ์คุรุสภา, ๒๕๑๖

เป็นสารานุกรมสำหรับเยาวชนที่จัดทำขึ้นตามพระราชประสงค์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ที่จะให้มีหนังสือสารานุกรมแบบไทยเป็นชุด จัดทำโดยคนไทย เพื่อคนไทยทุกเพศ-วัยมีโอกาสได้อ่าน ได้แบ่งเรื่องออกเป็นสามระดับความรู้ คือระดับเด็กเล็ก เด็กอนุกลาง และเด็กอนุใหญ่ รวมทั้งผู้ใหญ่ผู้สนใจทั่ว ๆ ไป ดังนั้น การเขียนเนื้อหาแต่ละเรื่องมุ่งให้เหมาะกับผู้อ่านแต่ละรุ่นและพิมพ์หลายอักษรขนาดต่าง ๆ กัน ถือเป็นสารานุกรมทั่วไปที่นักผู้มีใจสำหรับคนไทย สารานุกรมชุดนี้พิเศษกว่าเล่มอื่นคือมีสารบัญ และถวญทุกเล่ม ให้ความสะดวกในการค้นเรื่อง

สารบัญของหนังสือทั่ว ๆ ไป รวมทั้งของสารานุกรมไทยสำหรับเยาวชนควรอยู่ก่อนหรือหลังเนื้อเรื่อง.....

ก่อนเนื้อเรื่อง

เล่มที่ ๑๔

โปรดค้นเรื่องราวต่อไปนี้จากสารานุกรมไทยสำหรับเยาวชนว่าอยู่ที่หน้าใด โดยใช้

ดัชนีช่วย

๑. การเก็บเกี่ยวและการรักษาข้าวโพค เล่ม ๓ หน้า.....
๒. เครื่องดนตรีไทยพร้อมควยภาพของเครื่องดนตรีไทยโดยสมบูรณ์ เล่ม ๑ หน้า.....
๓. ศาสนาอิสลาม เล่ม ๔ หน้า.....
๔. การจำแนกและจัดลำดับหมวดหมู่ของสัตว์ เล่ม ๒ หน้า.....

ศูนย์วิทยทรัพยากร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๑. ๖๕-๖๖

๒. ๒๔๖-๒๗๕

๓. ๒๓๖-๒๔๑

๔. ๒-๒๕

เฟรมที่ ๑๕

Encyclopedia Britannica. 15 th ed. Chicago : Encyclopedia Britannica, Inc., 1974, 30 vols.

สารานุกรมบริแทนนิกา เป็นสารานุกรมที่มีชื่อเสียงที่สุดของอังกฤษ ให้เรื่องราว และข้อเท็จจริงอย่างละเอียดกว้างขวางมากกว่าสารานุกรมชุดอื่น ๆ โดยเฉพาะความรู้ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับประเทศอังกฤษ ผู้เขียนเรื่องในสารานุกรมล้วนเป็นผู้ทรงคุณวุฒิและเป็นผู้ได้รับรางวัลในสาขาต่าง ๆ เป็นจำนวนมาก การอธิบายเรื่องราวค่อนข้างยาก เนื่องจากเป็นการอธิบายแบบวิชาการ การเรียงลำดับเนื้อหาเป็นไปตามลำดับอักษร และมักมีคำช่วยคนเรื่องได้สะดวกมาก

ดังนั้น ถ้าต้องการทราบเรื่องประวัติศาสตร์ของประเทศไทยให้ละเอียดแล้วควรศึกษาจากสารานุกรม.....

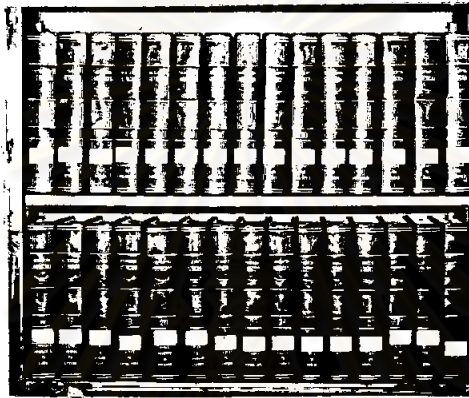
.....

บริแทนนิกา

เล่มที่ ๑๖

Encyclopedia Americana. Bernard S. Cayne, ed., in chief.

New York : Americana Corp., 1974. 30 vols.

สารานุกรมอเมริกันา เป็นสารานุกรมที่เก่าแก่ที่สุดของอเมริกา ซึ่งยังคงจัดพิมพ์
อยู่ ณ นิวยอร์กปี ๑๙๙๔ เนื้อหาครอบคลุมทุกสาขาวิชา เช่น วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วรรณคดี
ประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ และชีวประวัติ แสดงเนเน่เรื่องของอเมริกา จัดทำให้นักเรียนระดับ
มัธยมศึกษาคอนเปลยาไร่ใ้คลาย บทควาเข้าใจมาหาไม่ยากนัก และมีบรรณานุกรมประกอบ เฒ่สุดท้าย
เป็นดัชนีไ้โดยละเอียด เป็นข้อเท็จจริงที่แน่นอนเชื่อถือได้ ภาวประกอบมีลักษณะดีเคน แผนที่
ทันสมัย

ต้องการทราบระบบการเมืองการปกครองของสหรัฐอเมริกาโดยละเอียด ควรค้นหา
สารานุกรม.....

.....

อเมริกันา

เล่มที่ ๑๗

นอกจากสารานุกรมทั่วไปแล้ว ยังมีสารานุกรมที่สำคัญ และน่าสนใจอีกประเภทหนึ่ง คือ สารานุกรมเฉพาะวิชา ซึ่งหมายถึงสารานุกรมที่จัดทำขึ้นเพื่อรวบรวมเรื่องราวและรายละเอียดเกี่ยวกับสาขาวิชาใดวิชาหนึ่งโดยเฉพาะ คือ อธิบายเนื้อหาในแขนงวิชานั้นละเอียดกว้างขวางกว่าสารานุกรมทั่วไป ตัวอย่างเช่น.-

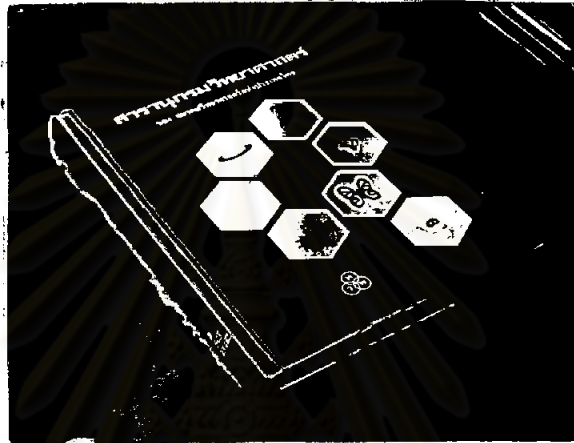
- ๑. สารานุกรมวิทยาศาสตร์
- ๒. สารานุกรมภูมิศาสตร์สากล
- ๓. สารานุกรมประวัติศาสตร์ไทย
- ๔. สารานุกรมวรรณคดี
- ๕. สารานุกรมวรรณคดีสากล

ต่อไปนี้อธิบายตัวอย่างใหญ่ ๒ เล่ม ทั้งนี้เพราะเล่มอื่น ๆ
 ก็มีลักษณะเฉพาะวิชาเช่นเกี่ยวกับ

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เฟรมที่ ๑๘

สารานุกรมวิทยาศาสตร์ ของสมาคมวิทยาศาสตร์แห่งประเทศไทย. พิมพ์ครั้งที่ ๒.
กรุงเทพมหานคร ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๑๕.

เป็นสารานุกรมเฉพาะวิชาวิทยาศาสตร์ที่บทความวิชาการ เขียนโดยผู้เชี่ยวชาญทาง
ด้านวิทยาศาสตร์โดยตรง รายชื่อบทความมีดังนี้ ก้องจุดทรงกลม ก้องโทรทรรศน์
กัมมันตภาพรังสี กาย การกักกรอน การฉายรูป การทำให้เย็น การลอยตัว การวัด
ภูเขไฟ วิทยุ สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม ลมและพายุ โทรทัศน์และโบราณคดี จะเห็นได้ว่า
เรื่องราวทั้งหมดเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ทั้งสิ้น ดังนั้น จึงเหมาะที่จะใคร่คนควา
เกี่ยวกับวิชา.....

ศูนย์วิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

.....
วิทยาศาสตร์

เฟรมที่ ๑๕

จงเปิดหัตถ์ของสารานุกรมวิทยาศาสตร์ ว่าเรื่องต่อไปนี้อยู่ที่หน้าใดถึงหน้าใด

๑. เรื่องทางช้างเผือก หน้า.....
๒. เรื่องบรรยากาศ หน้า.....
๓. เรื่องยางพารา หน้า.....
๔. เรื่องดอกไม้ หน้า.....

ศูนย์วิทยทรัพยากร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๑. ๘๐
๒. ๑๑๔-๑๑๕, ๑๘๔, ๑๕๐
๓. ๑๖๓
๔. ๕๐-๕๑

เล่มที่ ๒๐

สารานุกรมวรรณคดี โดยประพันธ์ ศรีณรงค์ และสงวน อินทง. กรุงเทพมหานคร : กาวหนา, ๒๕๐๕.

รวบรวมเรื่องราวทางวรรณคดี ได้แก่ ประวัตินักกลทางวรรณคดี ชื่อสถานที่ในวรรณคดี โคลงเรื่องและตัวละครในวรรณคดี วรรณคดีสมัยโบราณจนถึงรัชกาลที่ ๖ เป็นถ้อยคำเรียงตามลำดับอักษร มีคำอธิบายแบบความกำกวมไว้ทุกบทความ

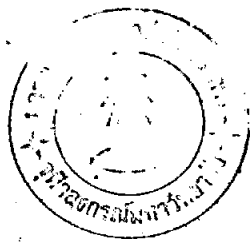
สารานุกรมวรรณคดีเล่มนี้ แต่งโดยผู้แต่งสงวน หงมออกซอทอง ๒ ท่านก็ย.....

..... และ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

.....

ประพันธ์ ศรีณรงค์ และสงวน อินทง

เฟรมที่ ๒๑

จงใส่อักษรนุกรนวรรคก็ เป็นคู่มือค้นหาตัวละครเหล่านี้ที่อยู่ในวรรคใดเรื่องใด

- ๑. ท้าวไกรตรีงษ์ ตัวละครในเรื่อง
- ๒. ท้าวภาณุราช ตัวละครในเรื่อง
- ๓. พระเจ้าอินททิต ตัวละครในเรื่อง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

- ๑. ท้าวแสนปม หน้า ๒๐๒
- ๒. พระสมุทร หน้า ๓๑๒
- ๓. สมุทโฆษคำฉันท หน้า ๔๘๕

เพรรมที่ ๒๒

สรุปประเภทของสารานุกรม

สารานุกรมแบ่งออกเป็น ๒ ประเภท คือ.-

๑. สารานุกรมทั่วไป คือ สารานุกรมที่รวบรวมบทความทุกสาขาวิชาไว้ในเล่มเดียวกันหรือชุดเดียวกัน
๒. สารานุกรมเฉพาะวิชา คือ สารานุกรมที่รวบรวมบทความในสาขาวิชาใดวิชาหนึ่งโดยเฉพาะเท่านั้น

นักเรียนเพิ่มความรู้อีกเกี่ยวกับสารานุกรมละเอียดพอควร
ลองทำแบบทดสอบอีกครั้งหนึ่ง ขอให้โชคดี

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จงเลือก ก, ข, ค หรือ ง. ที่เห็นว่าถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

๑. สารานุกรมไทยที่ทางราชบัณฑิตยสถานจัดรวบรวม คือ.-
 - ก. สารานุกรมไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน
 - ข. สารานุกรมวรรณคดี
 - ค. สารานุกรมวิทยาศาสตร์
 - ง. สารานุกรมโลกของเรา
๒. หนังสืออ้างอิงที่จัดทำขึ้นตามพระราชประสงค์ ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดช คือ.-
 - ก. สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน
 - ข. สารานุกรมโลกของเรา
 - ค. สารานุกรมบริแทนนิกา
 - ง. สารานุกรมวรรณคดี
๓. สารานุกรมอเมริกันนาให้ประโยชน์อะไรแก่ผู้อ่าน
 - ก. ให้ความรู้เกี่ยวกับความหมายของคำ
 - ข. ให้ความรู้เกี่ยวกับผลงานของส่วนราชการอเมริกา
 - ค. ให้ความรู้ทุกสาขาวิชาโดยสังเขปเพื่อเป็นพื้นฐานความรู้ในเรื่องนั้น ๆ
 - ง. ให้เรื่องราวประวัติและผลงานของบุคคลสำคัญ
๔. คัมภีร์ท้ายเล่มของหนังสือสารานุกรมวิทยาศาสตร์มีข้อความว่า "แฟรงคลิน, เบนจามิน ๕๔-๕๖" หมายความว่าอย่างไร
 - ก. เบนจามิน อายุ ๕๖ ปี แฟรงคลิน อายุ ๕๔ ปี
 - ข. เรื่องของแฟรงคลินอยู่หน้า ๕๔, ๕๕, ๕๖.
 - ค. เรื่องราวของแฟรงคลินเมื่ออายุ ๕๔-๕๖ ปี
 - ง. เรื่องของแฟรงคลินอยู่หน้า ๕๔ เรื่องของเบนจามินอยู่หน้า ๕๖

บทเรียนแบบโปรแกรมเรื่อง หนังสืออ้างอิง

ตอนที่ ๔

หนังสืออ้างอิงประเภทที่ ๑ หนังสืออ้างอิงทางภูมิศาสตร์

วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม หลังจากศึกษาบทเรียนแล้ว นักเรียนจะสามารถ

๑. บอกประโยชน์ของหนังสืออ้างอิงทางภูมิศาสตร์ได้อย่างดี
๒. บอกประเภทของหนังสืออ้างอิงทางภูมิศาสตร์ได้อย่างน้อย ๒ ประเภท
๓. ใช้ดัชนีของหนังสือแผนที่ในวารสารหาสถานที่ทางภูมิศาสตร์ได้อย่างถูกต้อง
๔. อธิบายการเรียงลำดับเนื้อหาในหนังสืออักษรรานุกรมภูมิศาสตร์ได้

จงเลือก ก, ข, ค หรือ ง. ที่เห็นว่าถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

๑. ราชบัณฑิตยสถานได้จัดทำหนังสืออ้างอิงทางภูมิศาสตร์ขึ้นหนึ่งชุดที่ใช้กันแพร่หลายคือ
 - ก. อักษรานุกรมภูมิศาสตร์
 - ข. สารบรรณโลกและเงินตรานานาชาติ
 - ค. หนังสือเที่ยวทั่วไทย
 - ง. หนังสือแผนที่ประเทศไทย
๒. หนังสืออ้างอิงประเภทใดที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะภูมิศาสตร์ เช่น พื้นที่ราบภูเขา แม่น้ำ เป็นต้น
 - ก. อักษรานุกรมภูมิศาสตร์
 - ข. หนังสือนำเที่ยว
 - ค. แผนที่
 - ง. สารานุกรมภูมิศาสตร์
๓. ตอการประวัติความเป็นมาและสถานที่น่าเที่ยวในจังหวัดอุตรราชธานี หาได้จากหนังสือเล่มใด
 - ก. เที่ยวเมืองไทย ๓๑ จังหวัด
 - ข. แผนที่ ๓๒ จังหวัด
 - ค. สารานุกรมภูมิศาสตร์
 - ง. อักษรานุกรมภูมิศาสตร์
๔. คัดชั้นของหนังสือแผนที่เรียงลำดับค่าที่เกี่ยวข้องกับภูมิศาสตร์อย่างไร
 - ก. เรียงตามลำดับอักษร ก-ฮ และ A-Z
 - ข. เรียงชื่อประเทศก่อน ชื่อเมือง ชื่อแม่น้ำ ชื่อภูเขา ตามลำดับความสำคัญ
 - ค. เรียงตามลำดับของศาลองกิจจุค
 - ง. เรียงลำดับของชื่อประเทศจากทั่วโลกเหนือลงมาจนสุดขั้วโลกใต้

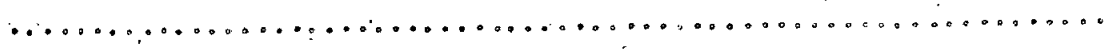
เฟรมที่ ๑

หนังสืออ้างอิงทางภูมิศาสตร์ คือ หนังสือที่ให้ความรู้เกี่ยวกับชื่อ และสถานที่ทาง
ภูมิศาสตร์ ได้แก่ ชื่อประเทศ เมือง ชูเขา แม่น้ำ เกาะ มหาสมุทร ทะเลสาบ
เป็นต้น

ดังนั้น หนังสือที่ให้อบรมเกี่ยวกับอาณาเขตประเทศต่าง ๆ ก็จัดว่าเป็นหนังสือ
อ้างอิงทาง.....

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

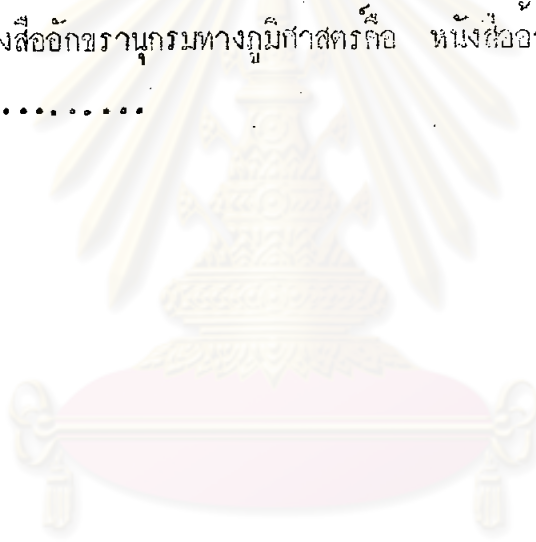

ภูมิศาสตร์

เฟรมที่ ๒

หนังสืออ้างอิงทางภูมิศาสตร์แบ่งออกเป็น ๓ ประเภท คือ - ประเภทแรกเรียกว่า หนังสือออกขรรณกรรมภูมิศาสตร์ (Gazetteers) มีลักษณะคล้ายหนังสือขรรณกรรมคือ ให้ความจำกัความเกี่ยวกับชื่อและสถานที่ทางภูมิศาสตร์อย่างสั้น ๆ เช่น สถานที่ตั้ง ระยะทาง เส้นแวง ความลึกของทะเล ความสูงของภูเขา จำนวนผลิตภัณฑ์ทางเกษตรกรรม จำนวน พลเมือง เป็นต้น ซึ่งใ้แก่หนังสือออกขรรณกรรมภูมิศาสตร์โดยฉบับราชบัณฑิตยสถาน

ดังนั้น หนังสือออกขรรณกรรมทางภูมิศาสตร์คือ หนังสืออ้างอิงที่ให้ความจำกัความเกี่ยวกับ.....

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ชื่อและสถานที่ทางภูมิศาสตร์

พร้อมที่ ๓

ขอความขางฐานหรือตัวอย่างจากอักษรานุกรมภูมิศาสตร์ไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน
ชื่อของสถานที่ทางภูมิศาสตร์ทุกชื่อถูกนำมาเรียงกันตามลำดับอักษร ก-ฮ แล้วให้รายละเอียด
พอสมควร

สมอหมบ ห้วย ยอดน้ำเกิดจากภูอก
ใน ต.แขงบาดาล อ.สมเด็จ จ.กาฬสินธุ์
ไหลไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ ผ่าน
ต.หุงครอง อ.คำม่วง ไปลงห้วยสังกะ
ยั้งชาย ใน ต.โนนศิลา อ.สหัสขันธ์
กว้าง ๕ ม. ยาว ๓๐ กม. หน้าแลง
น้ำแห้ง

สมอทอง กำบล ชัน อ.หำชนะ
จ.สุราษฎร์ธานี

สมอปูน เขา แขวงเขตจังหวัด
ระหวาง อ.ปากพืด จ.นครศรีงายก กับ
อ.เมืองฯ จ.ปราจีนบุรี สูง ๘๗๒ ม.

สมอพลัด กำบล ชัน อ.ปานลาค
จ.เพชรบุรี

ห้วยสมอหมบอยู่ในจังหวัดอะไร.....

.....

จ.กาฬสินธุ์

เล่มที่ ๔

หนังสืออ้างอิงทางภูมิศาสตร์ประเภทที่สองคือ หนังสือนำเที่ยว (Guide Book) หนังสือประเภทนี้จะให้รายละเอียดเกี่ยวกับประเทศ เมือง จังหวัด และสถานที่สำคัญ ๆ เพื่อสนองความต้องการของนักท่องเที่ยว เช่น รายละเอียดเกี่ยวกับประวัติของเมือง ภาษา สภาพภูมิศาสตร์ ระยะทาง โบราณสถานที่น่าสนใจ สถานที่ขอสง เป็นคน ตัวอย่างหนังสือที่เป็นหนังสือประเภทนำเที่ยวได้แก่ หนังสือเที่ยวทั่วไทย เป็นต้น

ถ้านักเรียนต้องการไปเที่ยวจังหวัดสุโขทัยและต้องการทราบว่า มีสถานที่แห่งใดบ้างที่น่าสนใจในจังหวัดสุโขทัย นักเรียนควรจะหารายละเอียดได้จากหนังสือ.....

ศูนย์ทรัพยากรพิทักษ์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

.....
เที่ยวทั่วไทย

แฟรมที่ ๕

ตัวอย่างอีกเล่มหนึ่งของหนังสือประเภทนำเที่ยวก็คือ สารบรรณโลกและเงินตรานานาชาติ เป็นหนังสือเข้าเล่มสวยงามที่ดูอย่างก็เล่มหนึ่ง เพราะรวบรวมเรื่องราวของทวีปต่าง ๆ ทั่วโลกในด้านภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรมนิยมประเพณี เศรษฐกิจ ชีวิตความเป็นอยู่ ศิลปกรรมสถาปัตยกรรม ทรัพยากรธรรมชาติ ตลอดจนแหล่งที่ป่าของเที่ยว รวมถึงประวัติและเงินตราของทุก ๆ ประเทศ มีภาพประกอบสวยงาม ชัดเจน

ถ้า นักเรียนสนใจประเทศไทยเป็นพิเศษ อยากทราบแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ มาตราเงินของเขานักเรียนควรอ่านจากหนังสือ.....

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

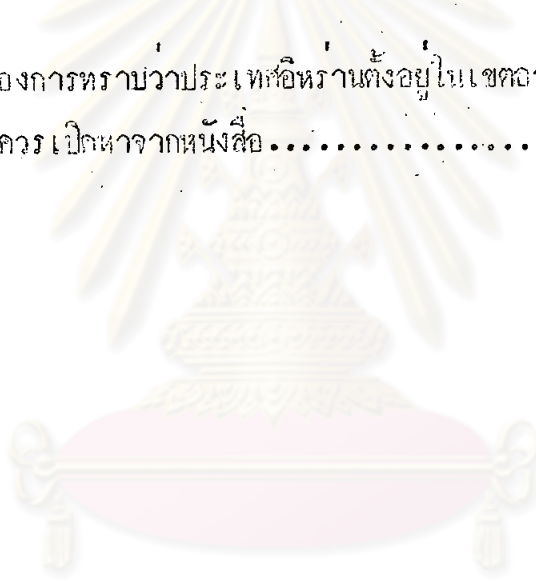
.....

สารบรรณโลกและเงินตรานานาชาติ

แผนที่ ๖

หนังสืออ้างทางภูมิศาสตร์ประเภทที่สามคือ หนังสือแผนที่ ในที่นี้หมายถึงแผนที่แบบ
 ที่แสดงพื้นผิวโลกในแนวแบนราบ และลูกโลกซึ่งแสดงลักษณะของผิวโลกในรูปทรงกลม แผนที่
 มีความสำคัญมากต่อการศึกษาวิชาภูมิศาสตร์ เพราะได้แสดงให้เห็นลักษณะภูมิประเทศอย่าง
 ชัดเจน เช่น ที่ตั้งของประเทศต่าง ๆ ในโลก เขตพรมแดนของประเทศต่าง ๆ ที่ตั้งของ
 สถานที่สำคัญ ๆ เส้นทางคมนาคม คัดลอกจนการกระจายของพลเมือง ของสัตว์ และของพืช

ดังนั้น ถ้าต้องการทราบว่าประเทศหรือหว่านตั้งอยู่ในเขตอากาศอย่างไร พรมแดน
 ติดต่อกับประเทศใดบ้างควรเปิดหามาจากหนังสือ.....

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

.....

แผนที่

เฟรมที่ ๑

วิธีโพรงสื่อแผนที่ ที่เป็นแผ่น เป็นเล่ม และรูปทรงกลม เนื่องจากแผนที่ได้เขียน
ขึ้นในภาษาของแผนที่ คือ ใช้สัญลักษณ์แทนลักษณะทางธรรมชาติ เช่น แม่น้ำ ทาง
รถไฟ เมือง เส้นกั้นอาณาเขต ดังนั้น ในการใช้แผนที่ ผู้ใช้ต้องศึกษารายละเอียดของ
สัญลักษณ์ที่สำคัญ ๆ ในหนังสือแผนที่เสียก่อนว่า เครื่องหมายอย่างนั้น ๆ หมายถึงอะไร
นอกจากนี้ มาตราส่วนในแผนที่ก็สำคัญช่วยให้ทราบขนาดที่แท้จริงด้วย

ดังนั้น การใช้แผนที่ต้องรู้จักลักษณะสำคัญของแผนที่ คือ และ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

.....

สัญลักษณ์ และมาตราส่วน

เฟรมที่ ๘

หนังสือแนบยังมี เครื่องมือช่วยคนที่ให้ความสะดวกมากอีกอย่างหนึ่งคือ กรอบ ซึ่งจัดไว้ท้ายเล่มของหนังสือแนบเพื่อช่วย เป็นแนวสัมผัสขอบเท็จจริงของการ ทัดขันธ์เรียงตามลำดับอักษรของชื่อทุก ๆ อย่างในแผนที่ แล้วระบุเลขหน้า ระบุหมายเลขของเส้นรุ้ง-เส้นแวงที่ชัดเจน ๆ ปรากฏอยู่ ถ้าใครทำความเข้าใจวิธีใช้ของแผนที่จนชำนาญแล้ว จะช่วยให้การไล่แผนที่สะดวกและรวดเร็วยิ่งขึ้น

นักเรียนเคยใช้หนังสือแนบที่เสมอ และจำได้เกี่ยวกับเส้นรุ้ง เส้นแวง ว่า.-

๑. เส้นรุ้งหมายถึง เส้นตั้งหรือเส้นราบ.....
๒. เส้นแวงหมายถึง เส้นตั้งหรือเส้นราบ.....

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๑. ราบ
๒. ตั้ง

เล่มที่ ๕

สรุป

หนังสืออ้างอิงทางภูมิศาสตร์ คือ หนังสือที่มุ่งให้ข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ทาง
ภูมิศาสตร์ ไทแก เมือง กูเซา แม่น้ำ เส้นทางคมนาคม เป็นต้น ซึ่งแบ่งออกเป็น
๓ ประเภท คือ.-

- ๑. อักษรานุกรมภูมิศาสตร์ อธิบายชื่อต่าง ๆ ทางภูมิศาสตร์ โดย
เรียงลำดับตามอักษร ก-ฮ หรือ
- ๒. หนังสือนำเที่ยว ให้รายละเอียดเกี่ยวกับเมือง สถานที่สำคัญ ๆ และ
สิ่งที่น่าสนใจอื่น ๆ เพื่อสนองความต้องการของนักท่องเที่ยว
- ๓. หนังสือแผนที่ ซึ่งมีทั้งประเภทเป็นรูปเล่ม เป็นแผนที่ขนาดใหญ่ และ
รูปวงกลม ให้ข้อมูลทางภูมิศาสตร์โดยชัดเจนหลาย ๆ ด้าน รวมถึงด้าน
เศรษฐกิจและประวัติศาสตร์ด้วย

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
เขาสระทำแบบทดสอบได้เคย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จงเลือก ก, ข, ค หรือ ง. ที่เห็นว่าถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

๑. ราชบัณฑิตยสถานได้จัดทำหนังสืออ้างอิงบางภูมิภาคซึ่งหนึ่งชุดที่ใช้กันแพร่หลายคือ
 - ก. อักษรานุกรมภูมิศาสตร์
 - ข. สารบรรณโลกและเงินตรานานาชาติ
 - ค. หนังสือเที่ยวทั่วไทย
 - ง. หนังสือแผนที่ประเทศไทย
๒. หนังสืออ้างอิงประเภทใดที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะภูมิศาสตร์ เช่น พื้นที่ราบภูเขา แม่น้ำ เป็นต้น
 - ก. อักษรานุกรมภูมิศาสตร์
 - ข. หนังสือผู้นำเที่ยว
 - ค. แผนที่
 - ง. สารานุกรมภูมิศาสตร์
๓. ต้องการประวัติความเป็นมาและสถานที่ที่น่าเที่ยวในจังหวัดอุตรราชธานี หาได้จากหนังสือเล่มใด
 - ก. เที่ยวเมืองไทย ๓๑ จังหวัด
 - ข. แผนที่ ๓๒ จังหวัด
 - ค. สารานุกรมภูมิศาสตร์
 - ง. อักษรานุกรมภูมิศาสตร์
๔. คำขึ้นของหนังสือแผนที่เรียงลำดับคำที่เกี่ยวข้องกับภูมิศาสตร์อย่างไร
 - ก. เรียงตามลำดับอักษร ก-ฮ และ A-Z
 - ข. เรียงชื่อประเทศก่อน ชื่อเมือง ชื่อแม่น้ำ ชื่อภูเขา ตามลำดับความสำคัญ
 - ค. เรียงตามลำดับของศาลองศิกจตุค
 - ง. เรียงลำดับของชื่อประเทศจากทั่วโลกเหนือลงมาจนสุดขั้วโลกใต้

บทเรียนแบบโปรแกรมเรื่อง หนังสืออ้างอิง

ตอนที่ ๕

หนังสืออ้างอิงประเภทที่ ๔ อักษรานุกรณชีวประวัติ

วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม หลังจากศึกษาบทเรียนนี้แล้ว นักเรียนจะสามารถ -

๑. บอกประโยชน์ของอักษรานุกรณชีวประวัติได้
๒. อธิบายการเรียงลำดับของประวัติบุคคลต่าง ๆ ได้ถูกต้อง
๓. เลือกใช้อักษรานุกรณชีวประวัติและประเภทใดถูกต้องตามความต้องการ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จงเลือก ก, ข, ค หรือ ง. ที่เห็นว่าถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

๑. หนังสืออักษรานุกรมชีวประวัติให้ข้อมูลเกี่ยวกับอะไรบ้าง

- ก. วัน เดือน ปีเกิดของบุคคลสำคัญ
- ข. อาชีพและตำแหน่งที่อยู่ของบุคคลสำคัญ
- ค. ชีวประวัติ และผลงานที่เด่นโดยสังเขปของบุคคลสำคัญ
- ง. รายละเอียดเกี่ยวกับผลงานของบุคคลสำคัญ

๒. ใครเป็นใครในประเทศไทย จัดเรียงลำดับเนื้อหาอย่างไร

- ก. ตามลำดับอักษรชื่อผู้แต่ง
- ข. ตามลำดับอักษรชื่อเจ้าของชีวประวัติ
- ค. ตามลำดับอักษรชื่อสกุลของชีวประวัติ
- ง. ตามลำดับอายุของเจ้าของชีวประวัติ

๓. หนังสือเล่มใดที่ไม่ใช่ชีวอักษรานุกรมชีวประวัติ

- ก. นักดนตรีเอกของโลก
- ข. ประวัติครู
- ค. The International Who's Who
- ง. The Advance Learner's Dictionary

เฟรมที่ ๑

อักษรานุกรมวิชาประวัติ คือ หนังสืออ้างอิงที่จัดทำโดยกองศิลปเกี่ยวกับ
ประวัติของบุคคลสำคัญ และผลงานดีเด่นของบุคคลเหล่านั้น

ถ้าเขียนหนังสือ ประวัติบุคคลสำคัญ เป็นหนังสือที่ให้อำนาจเกี่ยวกับประวัติและผลงาน
ของบุคคล จึงนับเป็นหนังสือ.....ควาย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

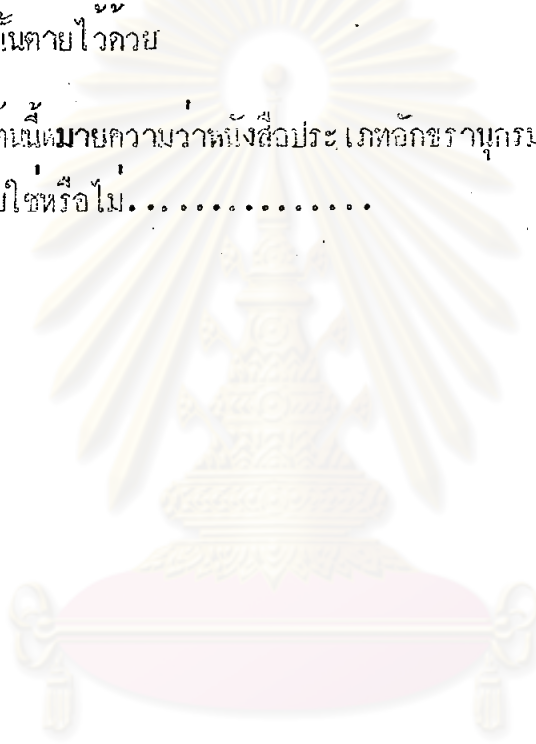
.....

อักษรานุกรมวิชาประวัติ

เฟรมที่ ๒

ประวัติของบุคคลต่าง ๆ ที่อยู่ในหนังสืออักษรานุกรมชีวประวัตินี้ จะให้รายละเอียดเกี่ยวกับวัน เดือน ปีเกิดของเจ้าของชีวประวัติ สถานที่อยู่ปัจจุบัน การศึกษา การสมรส และที่สำคัญยิ่งคือ ผลงานดีเด่นที่ทำให้คน ๆ นั้นมีชื่อเสียงเป็นที่เคารพสำคัญ ถ้าบุคคลนั้นสิ้นชีวิตไปแล้ว ก็แจ้งวัน เดือน ปี ที่ผู้เขียนตายไว้ด้วย

ขอความจากคุณนี้หมายความว่าหนังสือประเภทอักษรานุกรมชีวประวัตินั้น มีชีวประวัติของคนที่ยังมีชีวิตอยู่หรือไม่.....

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

.....

ใจ

พร้อมที่ ๓

ในหนังสืออักษรานุกรมตัวประวัติกวีรวมประวัติของบุคคลสำคัญหลาย ๆ คนไว้ด้วยกัน
ดังนั้น เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้สนใจในการค้นหาเนื้อหาของเรื่อง จึงมีการเรียงเนื้อหา
ตามลำดับอักษรตัวแรกของเจ้าของตัวประวัติกวี

จงเรียงชื่อต่อไปนี้ตามลำดับอักษร โดยใส่หมายเลขหน้าชื่อ

- ปุย โรจนะบุรานนท์
- ปวย อังภากรณ์
- กำแหง พลังกูร
- กวง อภัยวงศ์
- อาภา ภูมรินทร์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เฟรมที่ ๔

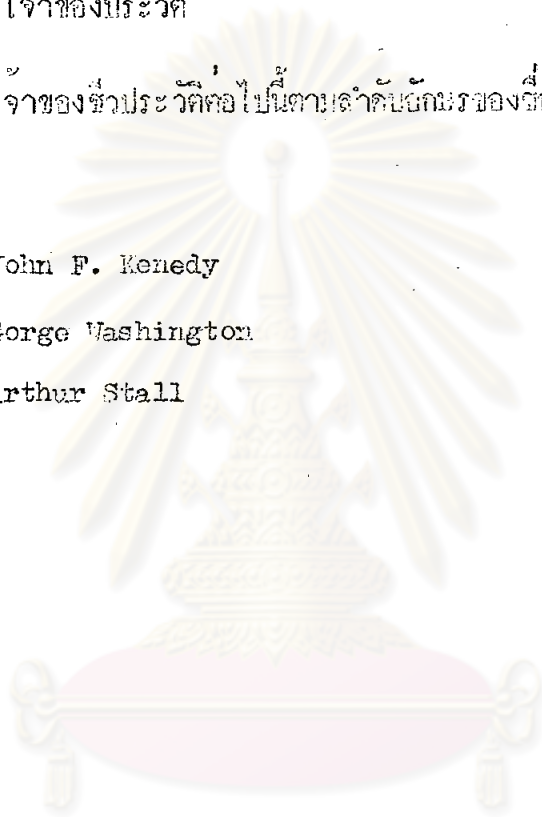
สำหรับหนังสืออักษรานุกรมชีวประวัติของชาวต่างประเทศที่เป็นภาษาอังกฤษนั้นจักดำทับ
ถากอักษรของชื่อสกุลของเจ้าของประวัติ

จงเรียงลำดับเจ้าของชีวประวัติต่อไปนี้ตามลำดับอักษรของชื่อสกุล โดยได้หมายเลข
ในช่องว่างที่ให้ได้

..... John F. Kenedy

..... Gorge Washington

..... Arthur Stall

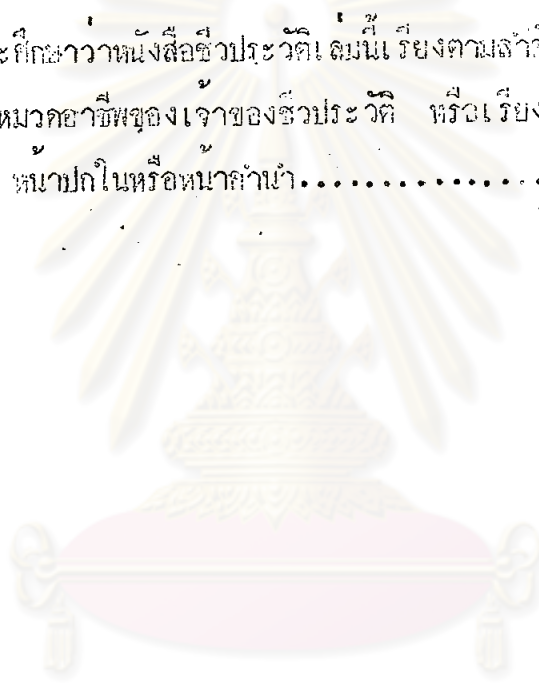
ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

.....

เฟรมที่ ๕

การจัดลำดับชีวประวัติของบุคคลนอกจากเรียงตามลำดับอักษรของชื่อเจ้าของชีวประวัติ หรือเรียงตามอักษรของชื่อสกุลของเจ้าของชีวประวัติดังที่กล่าวมาแล้ว อักษรานุกรมบางเล่มที่จัด ลำดับอย่างอื่นก็มี ซึ่งจะมีชี้แจงไว้ในคำนำของอักษรานุกรมเล่มนั้น

ดังนั้น การที่จะศึกษาหนังสือชีวประวัติเล่มนี้ เรียงตามลำดับอักษรของชื่อเจ้าของ ชิวประวัติ หรือเรียงตามหมวดอาชีพของเจ้าของชีวประวัติ หรือเรียงอย่างอื่นควรวางจาก ส่วนใดของหนังสือเล่มก่อน ทยายกในหรือหน้าคำนำ.....

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

.....

เพิ่มเติม ๖

รายชื่อของหนังสือที่จัดว่าเป็นอักษรานุกรมชีวประวัติ มีดังนี้คือ.-

๑. ชีวประวัตินักวิทยาศาสตร์โดโรธีราจวัลโดเนบีล สาขาแพทยศาสตร์และสัตววิทยา
๒. นักสมมติเอกของโลก
๓. ไกรเป็นไกรในประเทศไทย
๔. ชีวประวัตินักเขียนไทย
๕. ประวัติคนกษัตริย์
๖. ประวัติครู
๗. ทำเนียบสตรีไทย
๘. ๑๗ สมเด็จพระสังฆราชไทย
๙. บุคคลพื้นบ้านรู้จัก
๑๐. ราชสกุลจักรีวงศ์และราชสกุลสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช
๑๑. ประวัติบุคคลสำคัญฉบับสมบูรณ์
๑๒. Current Biography N.Y.
๑๓. Webster's Biographical Dictionary.
๑๔. Who's Who in America.
๑๕. Who's Who in Thailand.
๑๖. The International Who's Who.

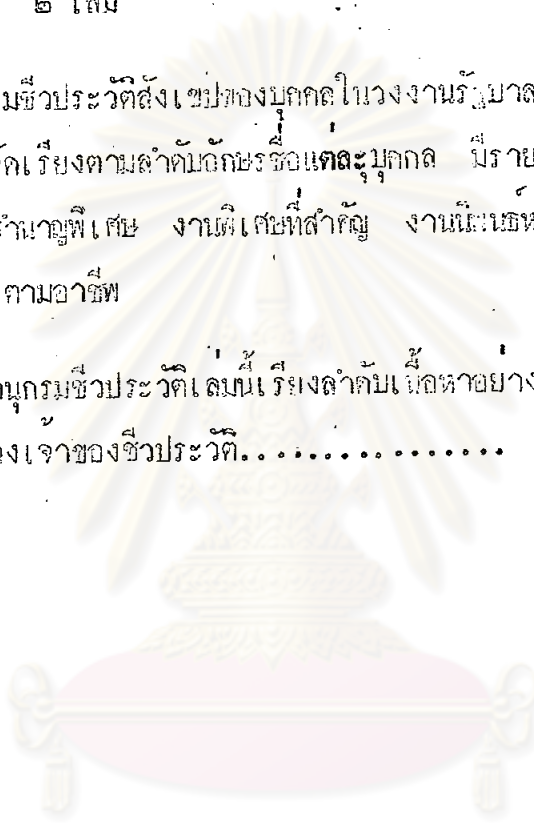
ต่อไปนี้นักเรียนจะได้ศึกษาขอบเขตของหนังสืออักษรานุกรมชีวประวัติ
บางเล่มเพื่อเป็นแนวทางให้เข้าใจหนังสือประเภทนี้
ไว้ดียิ่งขึ้น

เฟรมที่ ๓

ใครเป็นใครในประเทศ. กรุงเทพฯ , คณะรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ธรรมศาสตร์, ๒๕๐๖. ๒ เล่ม

เป็นหนังสือรวมชีวประวัติสังเขปของบุคคลในวงงานรัฐบาลและนอกวงงานรัฐบาล
จำนวน ๓,๖๕๒ คน จัดเรียงตามลำดับอักษรชื่อแต่ละบุคคล มีรายละเอียดบอกชื่อ นามสกุล
วันเดือนปีเกิด ความชำนาญพิเศษ งานพิเศษที่สำคัญ งานเนื้องานหรืองานประดิษฐ์ มีดัชนี
ลำดับตามหน่วยงานและตามอาชีพ

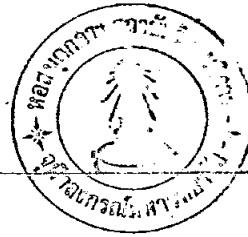
หนังสืออักษรานุกรมชีวประวัติเล่มนี้เรียงลำดับชื่อโดยหาอย่างไร ตามลำดับอักษรของ
ชื่อหรืออักษรชื่อ-สกุลของเจ้าของชีวประวัติ.....

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

.....
ตามลำดับอักษรชื่อเจ้าของชีวประวัติ

เฟรมที่ ๔

นายศักดิ์ สายบัว

๗ พฤษภาคม ๒๕๑๕ อุดรราชธานี

หัวหน้าฝ่ายวิจัย กองการร่วมมือทางเศรษฐกิจและวิชาการ สำนักงานพัฒนา

โครงการ สภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ สำนักงานนายกรัฐมนตรี

๔๘/๒ ถนนพระราม ๑ ปทุมวัน พระนคร

วุฒิ มัธยมศึกษา ๒ ร.ร.เบญจมาศราช อุดรราชธานี ๒๕๑๐

มัธยมศึกษา ๔ ร.ร.ราชสีมาวิทยาลัย นครราชสีมา ๒๕๑๒

ประกาศนียบัตรชั้นสูงทางการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ๒๕๑๖

พ.บ. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ๒๕๑๖

B.Com. (Hons., Economics) มหาวิทยาลัย Birmingham

อังกฤษ ๒๕๐๑

งานเกี่ยวกับการสนับการของกรม ๒๕๐๑-๒๕๐๒

ความชำนาญพิเศษ เศรษฐศาสตร์ การบัญชี สังคมศาสตร์ พาณิชยศาสตร์

ประวัติงาน พนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ไทย กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ กระทรวงสหกรณ์

๒๕๐๒-๒๕๐๔

ตัวอย่างการให้รายละเอียดเกี่ยวกับชีวิตสังเขปใน โครเป็นโครในประเทศไทย
ให้ประวัติของบุคคลที่ยังมีชีวิตอยู่ โดยบอกวันเดือนปีเกิด วุฒิ ความชำนาญพิเศษ ประวัติการ
ทำงาน และหน้าที่รับผิดชอบในปัจจุบัน การเรียงลำดับตามอักษรหรือของเจ้าของชีวิต

ดูรายละเอียดข้างบน นายศักดิ์ สายบัว เป็นชาวจังหวัดอะไร.....

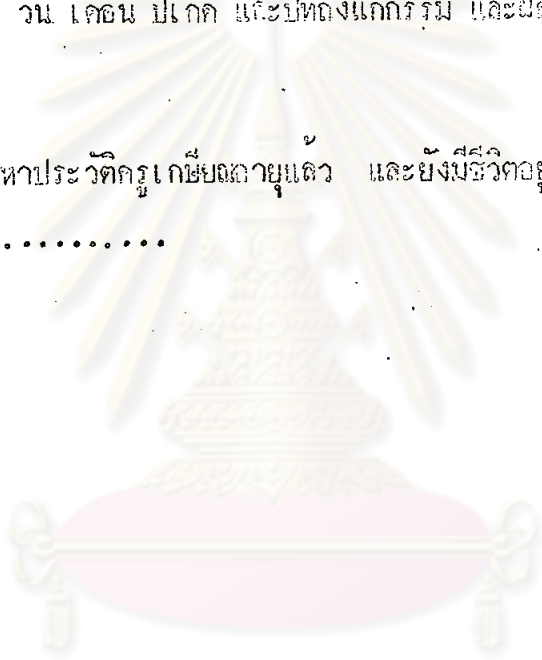
อุดรราชธานี

เฟรมที่ ๙

ประวัติกร กรุงเทพฯ, กรุงเทพฯ, ๒๕๑๑.

จัดขึ้นเพื่อเป็นประจำปีในวันครู เริ่มแรกเริ่มขึ้นเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๑๑ แต่ละปีจะมีชีวประวัติครูคนสำคัญ ๆ ซึ่งล่วงลับไปแล้วประมาณ ๕-๑๐ ท่าน แต่ละชีวประวัติเขียนโดยบุตรีหรือผู้ใกล้ชิด มี วัน เดือน ปีเกิด และที่ตั้งแกลงกรรม และผลงานสำคัญ ๆ ที่กระทำในขณะที่มีชีวิตอยู่

ถ้าต้องการค้นหาประวัติครูเกษียณอายุแล้ว และยังมีชีวิตอยู่ จะค้นจากหนังสือประวัติครูใดหรือไม่.....

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

.....

ไม่ได้

เฟรมที่ ๑๐

ประวัตินักเขียนไทย กรมศิลปากร, ๒๕๒๐.

รวมชีวประวัตินักเขียนไทยจำนวน ๑๐ คน มีนักประพันธ์นวนิยาย เรื่องสั้น และ บทกวีนิพนธ์ให้รายละเอียดเกี่ยวกับที่ เกิด ชื่อบิดา มารดา ครอบครัว การศึกษา ประวัติการทำงาน งานเขียนหนังสือ แรงบันดาลใจในการเขียน อาชีพ และรายชื่อผลงานที่ปรากฏใน นิตยสาร วารสาร งานเขียนที่พิมพ์เป็นเล่ม นามปากกาที่ใช้ หายเล่มมีบรรณานุกรม ส่วนที่เด่น ของอักษรภาพรวมเล่มนี้คือ การไหลลงงานของนักเขียนไทยโดยละเอียดจากอักษรภาพรวมชีวประวัติ เล่มอื่น ๆ

ถ้าจะค้นหานามปากกาของนักประพันธ์ที่มรณเฑียรของไทยจากหนังสือเล่มนี้จะได้อหรือไม่.....

.....

ได้

เฟรมที่ ๑๑

Who's Who in Thailand Bangkok: Advance Media Co., 1973--date. Monthly.

ให้ประวัติของบุคคลที่มีชื่อเสียงในประเทศไทยในวงการต่าง ๆ เช่น ธุรกิจ อุตสาหกรรม การศึกษา ข้าราชการ ทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศที่ประกอบกิจการในประเทศไทย มีภาพลายของเจ้าของชีวประวัติประกอบรายละเอียดเกี่ยวกับมีเกิด ตำแหน่งงานในอดีตและปัจจุบัน การลงรายการถ้าเป็นชาวไทยเรียงลำดับอักษรชื่อตัว ถ้าเป็นชาวต่างประเทศเรียงลำดับอักษรชื่อสกุล นอกจากนี้ยังมีแบบรายละเอียดชื่อว่า "Who's Who of the Month" ให้ความรู้เกี่ยวกับบุคคลสำคัญที่เด่นที่สุดเพียงคนเดียว ในแต่ละฉบับโดยเขียนอย่างละเอียด

ถ้าต้องการทราบประวัติและผลงานของ นายบุญชู โรจนเสถียร ควรทราบจาก อักษรานุกรมชื่ออะไร.....

.....
 Who's Who in Thailand หรือ Who's Who of the Month ก็ได้

เพ็ชรทิพย์ ๑๒

สรุปลักษณะของหนังสืออักษรานุกรมชีวประวัติ

๑. เป็นหนังสือสำหรับคนกว่าห้าประวัติโดยสังเขปของบุคคลสำคัญ
๒. เรียงลำดับตามอักษรของชื่อเจ้าของชีวประวัติที่เป็นคนไทย
๓. เรียงลำดับตามอักษรของชื่อสกุลของชีวประวัติชาวต่างประเทศ
๔. ประเภทของอักษรานุกรมชีวประวัติมีดังนี้
 - ๔.๑ อักษรานุกรมชีวประวัติทั่ว ๆ ไป
 - ๔.๒ อักษรานุกรมชีวประวัติบุคคลเฉพาะอาชีพ
 - ๔.๓ อักษรานุกรมชีวประวัติเฉพาะบุคคลที่ยังมีชีวิตอยู่
 - ๔.๔ อักษรานุกรมชีวประวัติเฉพาะบุคคลที่ล่วงลับไปแล้ว

โปรดทำแบบทดสอบเพื่อทดสอบความเข้าใจ

ศูนย์วิจัยทรัพยากร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จงเลือก ก, ข, ค หรือ ง. ที่เห็นว่าถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

๑. หนังสืออักษรานุกรมชีวประวัติให้ข้อมูลเกี่ยวกับอะไรบ้าง

- ก. วัน เดือน ปีเกิดของบุคคลสำคัญ
- ข. อาชีพและตำแหน่งที่อยู่ของบุคคลสำคัญ
- ค. ชีวประวัติ และผลงานที่เด่นโดยสังเขปของบุคคลสำคัญ
- ง. รายละเอียดเกี่ยวกับผลงานของบุคคลสำคัญ

๒. ใครเป็นใครในประเทศไทย จัดเรียงลำดับเนื้อหาอย่างไร

- ก. ตามลำดับอักษรชื่อแต่ง
- ข. ตามลำดับอักษรชื่อเจ้าของชีวประวัติ
- ค. ตามลำดับอักษรชื่อสกุลของชีวประวัติ
- ง. ตามลำดับอายุของเจ้าของชีวประวัติ

๓. หนังสือเล่มใดที่ไม่ใช่อักษรานุกรมชีวประวัติ

- ก. นักดนตรีเอกของโลก.
- ข. ประวัติครู
- ค. The International Who's Who
- ง. The Advance Learner's Dictionary

บทเรียนแบบโปรแกรมเรื่อง หนังสืออ้างอิง

ตอนที่ ๒

หนังสืออ้างอิงประเภทที่ ๕ บรรณานุกรม และคitations

วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม หลังจากศึกษาบทเรียนนี้แล้ว นักเรียนจะสามารถ -

๑. บอกประโยชน์ของบรรณานุกรมและคitations ได้
๒. อธิบายความแตกต่างและความคล้ายคลึงกันของหนังสือทั้ง ๒ ชนิดนี้ได้
๓. บรรยายการให้รายละเอียดของแต่ละรายการได้
๔. บอกการเรียงลำดับเนื้อหาได้

ศูนย์พัฒนาศึกษา
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จงเลือก ก, ข, ค หรือ ง. ที่เห็นว่าถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

๑. นักเรียนจะไ้หนังสือบรรณุกรมในโอกาสใด
 - ก. ต้องการรายชื่อหนังสือประกอบการค้นคว้า
 - ข. ใ้ขอข่าขระกรรมการคนควา
 - ค. ใ้ประกอบการเรียนวิชาใดวิชาหนึ่ง
 - ง. ใ้คนควาเฉพาะเรื่อง
๒. ถ้านักเรียนใ้ค้นคว้าสารแล้วใ้ข้อมูลดังนี้คือ.-

เทียบ ชูเรื่อง "การปลูกฝังประชาธิปไตยในโรงเรียน"
วิทยาสาร ๒๔(๔๑) : ๒๓,๑ พฤศจิกายน ๒๕๑๖.

นักเรียนจะสามารถอ่านบทความเรื่อง "การปลูกฝังประชาธิปไตยในโรงเรียน" ได้ที่ใด

- ก. จากหนังสือชื่อการปลูกฝังประชาธิปไตยในโรงเรียน
 - ข. จากวารสารชื่อวิทยาสาร
 - ค. จากหนังสือที่แต่งโดย เทียบ ชูเรื่อง
 - ง. จากหนังสือพิมพ์ฉบับวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๑๖
๓. ส่วนมากแล้วการลงรายการบรรณุกรมนับฉบับแรกคือ
 - ก. ชื่อหนังสือ
 - ข. ชื่อสำนักพิมพ์
 - ค. ชื่อผู้แต่ง
 - ง. ชื่อสกุลของผู้แต่ง

เพรรมที่ ๑

บรรณานุกรม คำนี้ เคยผ่านตาค่านักเรียนมาบ้างแล้ว และนักเรียนเข้าใจแล้วว่า
 หมายถึงรายชื่อหนังสือที่ประกอบการศึกษาเขียนรายงาน เขียนหนังสือ หรือเขียนบทความ
 แต่ในที่นี้ จะให้นักเรียนได้รู้จักกับบรรณานุกรมในอีกลักษณะหนึ่งคือ เป็นหนังสือบรรณานุกรม
 หมายความว่าหนังสือเล่มหนึ่งเล่มใดเล่มหนึ่งรวมรวมแต่รายชื่อหนังสือหรือสิ่งพิมพ์อื่น ๆ เข้าใจด้วยกัน
 เป็นหลาย ๆ สิบรายการ เพื่อใช้เป็นคู่มือในการค้นหารายชื่อหนังสือที่ต้องการ

ดังนั้น ถ้าต้องการคู่มือเพื่อกันหาราชื่อหนังสือควรใช้หนังสือ.....

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เล่มที่ ๒

หนังสือบรรณานุกรมนี้ให้รายละเอียดเกี่ยวกับหนังสือแต่ละชื่อเรื่องดังต่อไปนี้

ชื่อและนามสกุลผู้แต่ง. ชื่อเรื่อง. สถานที่พิมพ์ : สำนักพิมพ์, ปีที่พิมพ์.

ประยูรช . สิทธิพันธ์ . สารานุกรมประวัติศาสตร์ไทย. กรุงเทพฯ : กิ่งวิทยา,
๒๕๐๖.

สงวน อึ้งกึ่ง . พระที่นั่ง ประต และป้อมในพระราชอาณาจักรไทย.

พระนคร : เกษมบรรณกิจ, ๒๕๑๕.

สมบัติ พลายน้อย . เจ้าฟ้าจุฑามณี. พระนคร : แพร่พิทยา, ๒๕๑๓.

จากตัวอย่างบรรณานุกรมที่อยู่ในกรอบสี่เหลี่ยมข้างบนนี้ มีหนังสืออยู่ ๓ เล่ม
ชื่ออะไรบ้าง จงยกแต่ละชื่อหนังสือ

๑.

๒.

๓.

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๑. สารานุกรมประวัติศาสตร์ไทย

๒. พระที่นั่ง ประต และป้อม ในพระราชอาณาจักรไทย

๓. เจ้าฟ้าจุฑามณี

เฟรมที่ ๓

ในเมื่อหนังสือบรรณานุกรมรวบรวมรายชื่อหนังสือหลาย ๆ ชื่อรายการเข้าด้วยกัน
ดังนั้น การเรียงลำดับแต่ละรายการ จึงต้องเรียงอย่างมีระเบียบและให้ง่ายแก่ผู้ใช้หนังสือ
บรรณานุกรมเล่มนั้น บรรณานุกรมหนังสือภาษาไทยส่วนมากเรียงลำดับตามอักษรตัวแรกของ
ชื่อผู้แต่ง ทั้งนี้เพราะการเขียนบรรณานุกรมต้องเขียนชื่อผู้แต่งก่อนเป็นอันดับแรก

จงเรียงลำดับบรรณานุกรมของหนังสือสองเล่มโดยใส่หมายเลข ๑, ๒ ในช่องว่าง
ตามลำดับ

..... สมบัติ พลายน้อย. ชาวต่างประเทศในประวัติศาสตร์ไทย.
พิมพ์ครั้งที่ ๒ กรุงเทพฯ : แพร่พิทยา, ๒๕๑๖.

..... สมุด รัตตากร. การไหลของสมถ. กรุงเทพมหานคร:
สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย, ๒๕๒๐.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เฟรมที่ ๔

หนังสือบรรณานุกรมที่รวมรายชื่อหนังสือภาษาอังกฤษที่แปลโดยคนไทย ซึ่งแสดงรายการ
ผู้แต่งคางกัน เล็กน้อยตรงที่ทองลงชื่อผู้แต่งแล้วจึงลงชื่อตามหลัง รายการต่อไปนี้
หนังสือภาษาไทย

ขอสงวน, ขอ. ขอหนังสือ. สถาบัน. สำนักพิมพ์, ปีพ.พ.

Gates, Jean K. Guide to the Use of Books and Libraries.

New York : McGraw-Hill, 1974.

Rossoff, Martin. The Library in High School Teaching.

New York : Wilson, 1961.

จากตัวอย่างข้างบน จงบอกชื่อผู้แต่งของหนังสือทั้ง ๒ เล่ม

๑.

๒.

.....

๑. Gates.

๒. Rossoff.

เฟรมที่ ๕

หนังสือบรรณานุกรมที่รวบรวมรายชื่อหนังสือภาษาอังกฤษประเภท เรียงลำดับตาม
ลำดับอักษรตัวแรกของชื่อผู้แต่ง เนื่องจากของลงรายการจัดเรียงโดย ชื่อผู้แต่ง
แล้วข้อความหลัง

บรรณานุกรม ๒ รายการต่อไปนี้ รายการใดควรเรียงเป็นอันดับแรก และรายการใด
ควรเรียงเป็นอันดับ ๒ ใตหมวยเลขหน้าขอ

..... ๑. Katz, William. Introduction to Reference Work.
New York : McGraw-Hill, 1974.

..... ๒. John, Harold. Theatres. New York : Prentice-Hall
1972.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เฟรมที่ ๖

นอกจากเรียงลำดับรายการตามชื่อผู้แต่งแล้ว บรรณานุกรมบางเล่มอาจจะเรียง
เป็นแบบอักษระ พยางค์หรือคำหนึ่งถึงความสะดวกของผู้ใช้หนังสือบรรณานุกรมเป็นหลักทั้งสิ้น
ซึ่งจะต้องแจ้งการเรียงลำดับแบบนี้ ๆ ไว้ที่หน้าหรือคำชี้แจงให้ผู้ใช้หนังสือใดก็ตามเสียก่อน

เพราะฉะนั้น ผู้ใช้หนังสือบรรณานุกรมไม่ควรพลาดที่จะต้องอ่านคำชี้แจงนั้น ๆ เสียก่อน
เพื่อจะได้ใช้หนังสือบรรณานุกรมเล่มนั้นได้สะดวกและรวดเร็วยิ่งขึ้น

หนังสือบรรณานุกรมมีอยู่เป็นจำนวนมากทั้งภาษาไทย
และภาษาอังกฤษ นักเรียนเด็กโตโตความ
ต้องการ แต่มารู้จักหนังสือบรรณานุกรมที่หน้า
สัก ๑ เล่มก่อน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เฟรมที่ ๑

บรรณานุกรมสังคมนาสาคร โดย ผู้อำนวยการสมุคกลางมหาวิทยาลัยรามคำแหง.

กรุงเทพฯ ๒๕๒๑.

เป็นหนังสือรวมรายชื่อของหนังสือทั้งหมดที่มีอยู่ในห้องสมุดรามคำแหงระหว่างปี ๒๕๑๔-๒๕๒๐ เฉพาะสาขาวิชาจิตวิทยา ประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ มนุษยวิทยา สถิติ เศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ สังคมวิทยา รัฐศาสตร์ กฎหมาย และการศึกษา รายชื่อหนังสือรวมทั้งหมด ๗,๘๒๑ รายชื่อ หนังสือภาษาอังกฤษ ๕,๒๐๔ รายชื่อ ภาษาไทย ๒,๒๑๗ รายชื่อ

หนังสือบรรณานุกรมเล่มนี้ใช้ เป็นคู่มือในการหาหนังสือที่อยู่ในห้องสมุดมหาวิทยาลัย

.....
.....

รามคำแหง

เฟรมที่ ๕

หนังสือประเภทหนึ่งที่มีลักษณะเช่นเดียวกับหนังสือบรรณานุกรม คือ หนังสือคณาวารสาร
เป็นหนังสือที่ใ้เป็นคู่มือในการค้นหาบทความในวารสารและหนังสือพิมพ์ นักเรียนคงจะไม่
 ปฏิเสธว่าหนังสือพิมพ์และวารสารวิชาการหลายรายการที่มีบทความดีมาก ทันสมัยและถูกกึ่งไร
 อาจอิงประกอบการค้นหาได้ วารสารเหล่านี้ทางห้องสมุดเก็บเต็มเล่มไว้เสมอ กังแน่ ถ้า
 นักเรียนต้องการค้นหาบทความจากวารสารเหล่านี้โดยการ เปิดที่ระหมาจะคงเสีย เวลามาก ทาง
 ห้องสมุดมีคู่มือในการค้นหาจากหนังสือพิมพ์และ วารสาร เรียกว่าหนังสือ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

.....

คณาวารสาร

เพิ่มเติม ๑๐

หนังสือคณวารสาร ไก่รวบรวมรายรอบบทความทางวิชาการในวารสารต่าง ๆ
โดยให้รายละเอียดของแต่ละรายการ ดังนี้.-

ชื่อและนามสกุลผู้แต่ง "ชื่อบทความ" ชื่อวารสาร ปีที่หรือเล่มที่ของวารสาร
ฉบับที่ เลขหน้าต้นบทความเรื่องนั้น

ตัวอย่าง

อุทัย อินต๊ะสมบุญ "รำเหยย-เพลงเหยย" ชาวกรุง ๒๔ : ๕ (ก.พ.๑๘)
๓๓, ๖๘.

จากตัวอย่างข้างบน จงเติมคำในช่องว่าง

๑. ชื่อบทความคือ.....
๒. บทความนี้อยู่ในวารสารชื่อ.....
๓. วารสารนั้นพิมพ์ที่ ๒๔ ฉบับที่ ๕ หรือฉบับที่พิมพ์เดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๑๘
บทความนี้อยู่หน้า.....

๑. รำเหยย-เพลงเหยย.
๒. ชาวกรุง.
๓. ๓๓, ๖๘.

เพิ่มเติม ๑๑

การเรียงลำดับบทความในวารสารแต่ละรายการเรียงตามอักษรของหัวเรื่องของบทความนั้น ตัวอย่างเช่น.-

ประชากรศึกษา

"ประชากรศึกษาในประเทศไทย" ประชาสัมพันธ์ ๒๓ : ๑ (พ.ค.๑๘) ๒-๑๑.

ประติษฐกรรม

"สิ่งประดิษฐ์ใหม่" อุตสาหกรรมสาร ๑๐ : ๑๐ (พ.ค.๑๘) ๒๓-๒๔.

ประเพณีไทย

อุทัย อนันตสมบัติ "รำเหยย-เพลงเหยย" ชวาท ๒๔ : ๕
(ก.พ.๑๘) ๓๓, ๒๘.

จากตัวอย่างนี้ถ้าต้องการเกี่ยวกับ "ประเพณีไทย" ก็คงเปิดไปที่หมวดอักษร ป.
และถ้าต้องการบทความเกี่ยวกับ "การศึกษา" คงเปิดไปที่หมวดอักษร.....

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เฟรมที่ ๑๒

สองพิจารณาตัวอย่างต่อไปนี้แล้วตอบว่าบทความจากวารสารเรื่องตามลำดับอักษรของ
อะไร.....

เทียบ ชูเรื่อง "การปลูกฝังประชาธิปไตยในโรงเรียน" วิทยาสาร ๒๔ (๔๑) :

๒๓, ๑ พฤศจิกายน ๒๕๑๖.

เทือก กุสุมา ฌ อุษยา "วิธีส่งเสริมข้างเด็กในโรงเรียน" วิทยาสาร

๒๒ (๓๖) : ๒๔-๒๕, ๔๘-๔๙, ๒๒ กันยายน ๒๕๑๔.

เทือก กุสุมา ฌ อุษยา "สอนประชาธิปไตยที่โรงเรียนอย่างไร" วิทยาสาร

๒๕ (๑๔) : ๓๘-๔๐, ๘ เมษายน ๒๕๑๗.

ธนู แสงศักดิ์ "การอบรมนักเรียน" นิตยสาร ๑๕ (๒๑) : ๒๐-๒๑,

๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๑๖.

ธนู แสงศักดิ์ "พัฒนาการสอน" ประชาศึกษา ๒๓ (๔) : ๑๘-๒๔,

พฤศจิกายน ๒๕๑๔.

ธานี บุรัมย์ (นามแฝง) "การห้ามทเรียนให้สนุก" ประชาบาล ๔ (๕) :

๒-๓, ๓๙-๔๐, ธันวาคม ๒๕๑๔.

ถูกแล้ว คำนวณวารสารบางเล่มก็เรียงตามลำดับอักษรของชื่อยุติ

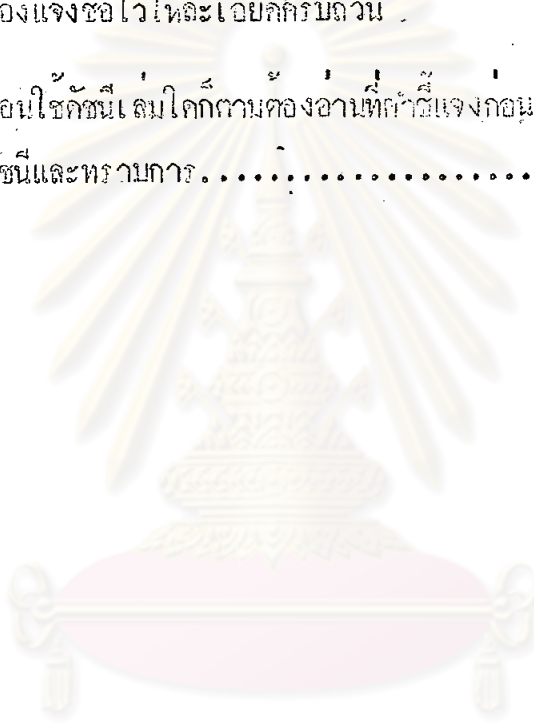
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

อักษรของชื่อยุติ

เฟรมที่ ๑๓

หนังสือคดีวารสารมีการเรียงลำดับรายการภาพก่อนหรือผู้แต่ง หรืออักษรของหัวเรื่อง
ของบทความ หรือเรียงลำดับอย่างอื่นก็จะต้องมีแรงใจใหญ่ใจหนึ่งสื่อक्ति์โดยนทรามเสียก่อน
ที่ก้าน้ำหรือคำชี้แจง นอกจากนั้น ต้องชี้แจงไว้ด้วยารวมบทความจากวารสารหรือจากหนังสือพิมพ์
ชื่อใดบ้าง ก็รายการ ต้องแจ้งชื่อไว้ให้ละเอียดครบถ้วน

เพราะฉะนั้น ก่อนใช้คณิน์เดิมใดก็ตามต้องอ่านที่ก้าน้ำแจ้งก่อนเพื่อจะ ได้ทราบรายชื่อ
หนังสือที่นำบทความมาทำคณิน์และทราบการ.....

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

.....

การ เรียงลำดับ

เฟรมที่ ๑๘

หนังสือคณาวารสารที่น่าสนใจเล่มหนึ่งคือ กรรมนิเวศการ ๒๕๑๘ โดย
มัลลิกว นาดเลวี กรรมถาวรเกศหัตถกรรม ๒๕๒๐.

เป็นคณิที่รวบรวมจากวารสารภาษาไทย ๓๒ รายการ ให้รายชื่อของวารสารไว้
ที่ตอนต้นเล่ม เรียงตามลำดับอักษรชื่อผู้แต่งหลายเล่มคณิหัวเรื่องและคณิผู้แต่งซึ่งช่วยให้การ
หาหัวเรื่องที่ต้องการได้ง่ายยิ่งขึ้น เพราะคณิหัวเรื่องเหล่านี้เรียงตามลำดับอักษร

แต่อย่างไรก็ตาม กรรมนิเวศการเล่มนี้มีข้อจำกัด เป็นคณิสำหรับคณาวารสาร
ที่พิมพ์ในปี ๒๕๑๘ เท่านั้น และมีรายชื่อวารสารเพียง.....รายการเท่านั้น

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

.....

๓๒ รายการ

เฟรมที่ ๑๕

สถาปัตยกรรมและกัชนีวารสาร

๑. บรรณานุกรมและกัชนีวารสารมีความคล้ายคลึงกัน เป็นเพียงคู่มือคนหารายชื่อสิ่งพิมพ์ที่ต้องการเท่านั้น
๒. บรรณานุกรมรวบรวมรายชื่อหนังสือหรือสิ่งพิมพ์อื่น ๆ
๓. กัชนีวารสารรวบรวมรายชื่อบทความทางวิชาการในวารสารและหนังสือพิมพ์
๔. การเรียงลำดับส่วนใหญ่เรียงตามอักษรชื่อผู้แต่ง
๕. ส่วนที่เป็นคำนำหรือคำชี้แจงของหนังสือทั้งสองถือเป็นส่วนสำคัญที่ใช้หนังสือก่อนที่ทราบขอบเขตและวิถีของหนังสือนั้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จงเลือก ก, ข, ค หรือ ง. ที่เห็นว่าถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

๑. นักเรียนจะใช้หนังสือบรรณานุกรมในโอกาสใด
 - ก. ต้องการรายชื่อหนังสือประกอบการค้นคว้า
 - ข. ใช้อ่านประกอบวิชาการค้นคว้า
 - ค. ใช้ประกอบการเรียนวิชาใดวิชาหนึ่ง
 - ง. ใช้ค้นคว้าเฉพาะเรื่อง
๒. ถ้านักเรียนใช้ดัชนีวารสารแล้วได้ข้อมูลดังนี้คือ.-

เทียบ ชูเรื่อง "การปลูกฝังประชาธิปไตยในโรงเรียน"
 วิทยาสาร ๒๔(๔๑) : ๒๓,๑ พฤศจิกายน ๒๕๑๖.

- นักเรียนจะสามารถอ่านบทความเรื่อง "การปลูกฝังประชาธิปไตยในโรงเรียน" ได้ที่ใด
- ก. จากหนังสือชื่อการปลูกฝังประชาธิปไตยในโรงเรียน
 - ข. จากวารสารชื่อวิทยาสาร
 - ค. จากหนังสือที่แต่งโดย เทียบ ชูเรื่อง
 - ง. จากหนังสือพิมพ์ฉบับวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๑๖
๓. ส่วนมากแล้วการลงรายการบรรณานุกรมฉบับแรกคือ
 - ก. ชื่อหนังสือ
 - ข. ชื่อสำนักพิมพ์
 - ค. ชื่อผู้แต่ง
 - ง. ชื่อสกุลของผู้แต่ง

บทเรียนแบบโปรแกรม เรื่อง หนังสืออ้างอิง

ตอนที่ ๗

หนังสืออ้างอิงประเภทอื่น ๆ

วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม หลังจากศึกษาบทเรียนนี้แล้ว นักเรียนจะสามารถ :-

๑. เขียนอธิบายประโยชน์ของหนังสืออ้างอิงแต่ละเล่มได้พอสมควร
๒. บอกการเรียงลำดับเนื้อหาของหนังสือแต่ละเล่มได้
๓. เลือกใช้หนังสืออ้างอิงเล่มต่าง ๆ ได้ตรงตามความประสงค์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จงเลือก ก, ข, ค หรือ ง. ที่เห็นว่าถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

๑. ต้องการติดต่อบริษัทหรือทัวร์เพื่อจะซื้อตั๋วเคมทางไปเที่ยวสงกราณเจียงใหม่ แต่ไม่ทราบว่าบริษัทหรืออะไรบางที่ไปสุดทางที่เจียงใหม่ รกออกเวลกี่โมง ที่จุคใด บัญหาเช่นนี้จะพ้งหนังสืออ้างอิงเล่มใดจึงจะเหมาะ

ก. อักษรานุกรมภูมิศาสตร์

ข. สมุดโทรศัพท์หน้าเหลือง

ค. สยามจดหมายเทศ

ง. The Siam Directory

๒. ต้องการอ่านข่าวเกี่ยวกับเหตุการณ์ "กบฏ ๑-๓ เมษายน" ใครเป็นหัวหน้ากบฏ มีแถลงการณ์ฉบับวออย่างไร มีการต่อสู้กันมากน้อยเพียงใด เช่นนี้ควรอ่านจากหนังสือเล่มใด

ก. คัมภีร์วารสาร

ข. สมุดรายนามผู้ใช้โทรศัพท์เจตโทรศัพท์นครหลวง

ค. สมุดสถิติรายปีประเทศไทย

ง. สยามจดหมายเทศ

๓. ต้องการสถิติการเกิดของประชากรในประเทศไทยเพื่อประกอบการเขียนรายงานวิชาประชากรศึกษาค้นคว้าจากหนังสือเล่มใด

ก. สยามจดหมายเทศ

ข. สมุดสถิติรายปีประเทศไทย

ค. The Siam Directory

ง. บรรณานุกรม

๘. คำว่าสำนักนายกรัฐมนตรี ซึ่งเป็นสถานที่สำคัญของรัฐบาลนั้น ภาษาอังกฤษเขียนว่าอย่างไร มีหน่วยงานอะไรบ้างที่เกี่ยวกับสำนักนายกรัฐมนตรี คุณคิดว่าเพื่อนำไปประกอบวิชาหน้าที่พลเมือง ควรใช้หนังสืออ้างอิงเล่มใด

ก. สมุดสถิติรายปีประเทศไทย

ข. สยามจดหมายเทศ

ค. The Siam Directory

ง. บรรณานุกรม

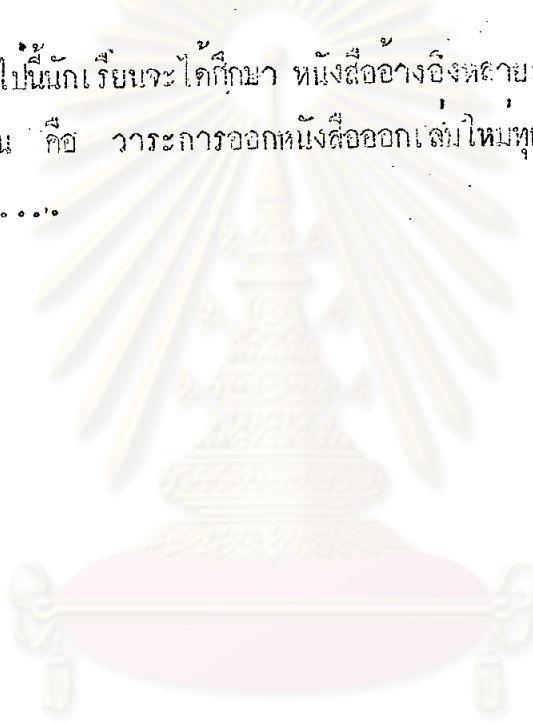

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แฟ้มที่ ๑

หนังสืออ้างอิงประเภทสุดท้ายคือ หนังสือที่มีลักษณะที่เรียกได้ว่า หนังสือรายปี จุดประสงค์ในการออกหนังสือใหม่ทุก ๆ ปีนั้น เพื่อเสนอเรื่องราวต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในรอบปี ที่ล่วงไป รวมทั้งสถิติในด้านต่าง ๆ หนังสือรายปีบางฉบับก็ออกมาในรูปแบบนามานุกรมด้วย

ฉะนั้น ต่อไปนี้เราจะได้อีกว่า หนังสืออ้างอิงหลายรายการที่มีลักษณะต่างกัน มีอยู่ขอเดชะที่เหมือนกัน คือ วารสารออกหนังสือออกเล่มใหม่ทุกปี จึงเรียกหนังสือเหล่านี้ ว่าหนังสือ.....

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

.....
รายปี

เฟรมที่ ๒

การไรท์หนังสือรายปีเหล่านี้ต้องคำนึงเสมอว่า เดิมนครศรีธรรมราชจะมีข้อมูลทั้งหมด
 เรน ในปี พ.ศ.๒๕๒๔ เรนปีนี้ ควรไรท์ข้อมูลจากหนังสือฉบับ พ.ศ.๒๕๒๔ แลหนังสือ
 บางรายการ ฉบับปี ๒๕๒๔ ยังไม่พิมพ์ออกมาก็ให้ถือว่าฉบับปี ๒๕๒๓ มีข้อมูลทั้งหมดเล่มที่ดูได้
 แต่ไม่ใ้ค้หมายความว่าฉบับเก่าเล่มที่หมดออกแล้ว อาจจะมีข้อความบางตอนที่ยังคงเก็บ
 ข้อมูลไม่เปลี่ยนแปลงก็ได้

ต่อไปนี้เด็กเรียนจะได้ศึกษาเกี่ยวกับ
 หนังสือรายปีที่มีลักษณะ เป็นนามานุกรม
 หนังสือบันทึกเหตุการณ์ใหม่ ๆ และ
 รายงานประจำปี

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เฟรมที่ ๓

หนังสือที่ออกใหม่ทุกปีประเภทแรกที่จะกล่าวถึงคือ หนังสือนามานุกรม ชื่อสมุค
รายนามผู้ใช้โทรศัพท์เขตโทรศัพท์นครหลวง ขององค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย เป็น
หนังสือรวบรวมรายชื่อผู้ใช้โทรศัพท์เขตนครหลวง เริ่มกล่าวถึงอักษรชื่อ มีหมายเลข
โทรศัพท์และตำแหน่งที่อยู่ของบุคคลเหล่านั้น เช่น ถ้าต้องการติดต่อสื่อสารทางโทรศัพท์กับ
คุณทองคำ เย็นอาคาร เปิดไปที่หมวดอักษร "ท" จะทราบหมายเลขโทรศัพท์ทันที

ทองคำ เย็นอาคาร ๕๕๑๕ ซอยวัดกานสำโรง ๓๙๑๓๒๘

และถ้าต้องการหมายเลขโทรศัพท์ของคุณกำหนดไว้คุณ ควรเปิดไปที่หมวดอักษร....

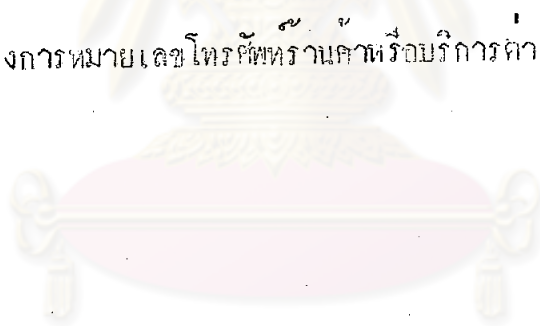
ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เฟรมที่ ๔

ในสมุดรายนามผู้ใช้โทรศัพท์เขตนครหลวงนั้น นอกจากจะมีรายชื่อผู้ใช้โทรศัพท์เรียงตามลำดับอักษรแล้ว ยังมีรายการอื่น ๆ อีกเช่น เลขหมายโทรศัพท์ฉุกเฉิน ส่วนราชการ หน่วยบริการต่าง ๆ และขอปฏิบัตินี้ ๆ เกี่ยวกับระเบียบของการใช้โทรศัพท์ ซึ่งผู้ใช้คงทำความเข้าใจ ที่น่าสนใจคือ สมุดโทรศัพท์หน้าเหลือง ออกมาพร้อมกับสมุดโทรศัพท์ที่กล่าวแล้วแต่เป็นอีกเล่มหนึ่งต่างหาก นับเป็นดัชนีของหัวขอมหาธุรกิจเรียงลำดับตามอักษรของหมวด แต่ละหมวดลำดับตามอักษรชื่อ ซึ่งจะช่วยให้การค้นหาคณะแพทยศาสตร์และผลิตภัณฑ์หรือบริการต่าง ๆ ว่ามีอยู่ที่บริษัทห้างร้านใดบ้าง เพื่อสะดวกแก่การไม่ผิดพลาด เช่น ต้องการเบอร์โทรศัพท์ของร้านขายหนังสือและสำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช ก็ต้องเปิดสมุดโทรศัพท์หน้าเหลืองหมวดสำนักพิมพ์ ก็จะโค้หมายเลขโทรศัพท์ ๒๒๑๐๑๑๑ ดังนี้เป็นต้น

ดังนั้น ถ้าต้องการหมายเลขโทรศัพท์ร้านค้าหรือบริการต่าง ๆ ก็ต้องใช้สมุดโทรศัพท์

.....

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

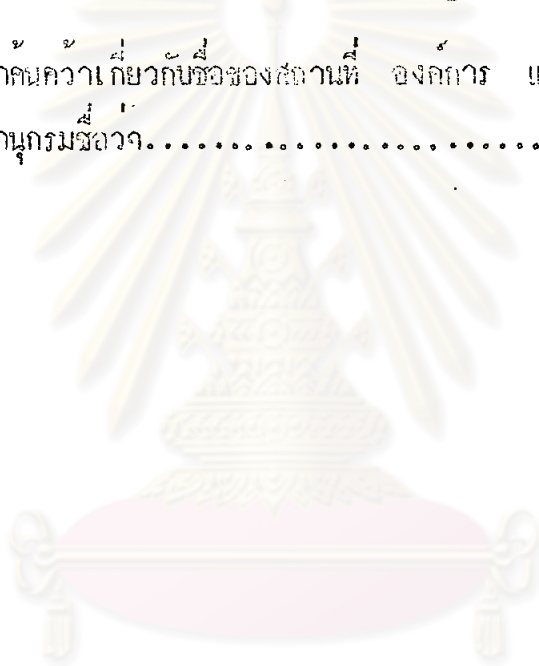
.....

หน้าเหลือง

เฟรมที่ ๕

หนังสือรายปีประเภทที่ ๒ เป็นหนังสือนามานุกรมฉบับที่ ชื่อว่า The Siam Directory เป็นนามานุกรมเกี่ยวกับบุคคล สถานที่ บริษัท ห้างร้าน และอื่น ๆ เกี่ยวกับประเทศไทย โดยตั้งเขต แบ่งเป็น ๒ หมวด แต่ละหมวดมีภาษาอังกฤษกำกับ น่าสนใจครั้งที่ให้ชื่อหน่วยงานและองค์การต่าง ๆ เป็นภาษาอังกฤษและภาษาไทยที่ถูกต้อง

นักเรียนใช้ศึกษาความรู้เกี่ยวกับชื่อของสถานที่ องค์การ และหน่วยงานที่สำคัญ ได้ นั่นคือ ต้องใช้นามานุกรมชื่อว่า.....

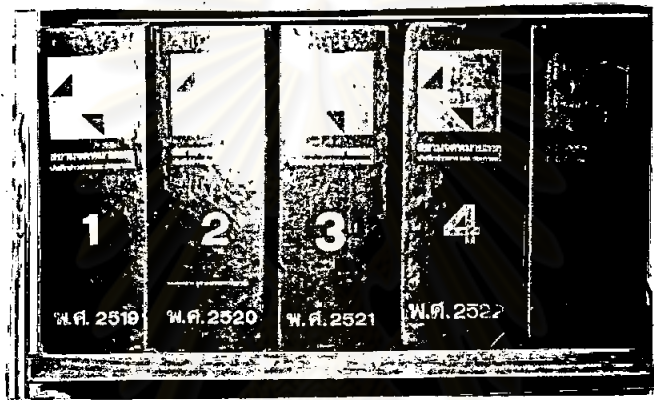

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

.....

เล่มที่ ๒

หนังสือรายปีประเภทที่ ๓ คือ หนังสือรวบรวมเรื่องราวที่เกิดขึ้นในรอบปี คือ
หนังสือสยามจดหมายเหตุฉบับที่ทหารสวรรค์และเหตุการณ์ จักรวบรวมโดยบริษัทสยามบรมม

ประมวลข่าวที่น่าสนใจเกี่ยวกับมหันตภัยการเกิดขึ้นในประเทศ เหตุการณ์
ทางประเทศ และมีเหตุการณ์ทางศาสนา เศรษฐกิจภายในประเทศ โห้ขอเท็จจริงโดยไม่มีการวิจารณ์
มีประกาศของทางราชการด้วย เป็นหนังสือที่มคุณค่าแก่การทบทวนอย่างยิ่ง ฉบับที่ ๑
เริ่มตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๑๙ ปัจจุบัน ๒๕๒๔ ก็เป็นฉบับปีที่ ๖ ดังนั้น ถ้าต้องการอ่านข่าวการเมือง
เรื่องสภาในระบอบปี ๒๕๑๙-๒๕๒๐ ควรอ่านจากหนังสือ.....

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หนังสือสยามจดหมายเหตุฉบับที่ทหารสวรรค์และเหตุการณ์

แผ่นที่ ๗

การใช้สยวนจดหมายเทศน์ตีทองขาวสารและเทศน์การบิณฑบาตมาก เพราะ
เรียงเนื้อหาตามลำดับเวลาตามปฏิทิน นอกจากนี้ ยังมีกรรณเรื่อง และครุฑเชือกคดเป็น
ชาวหรือที่กล่าวถึงในสยวนจดหมายเทศน์ด้วย เชน.-

กฤษณ	สี่ระวาง, พลเอก	๓๗๕, ๓๗๘, ๔๐๕
กวี	จตุกฤต	๕๒๒
กวี	ทั้งผู้สมัคร	๓๑๐, ๓๗๕, ๓๗๘, ๔๒๕, ๕๒๒, ๕๔๗.

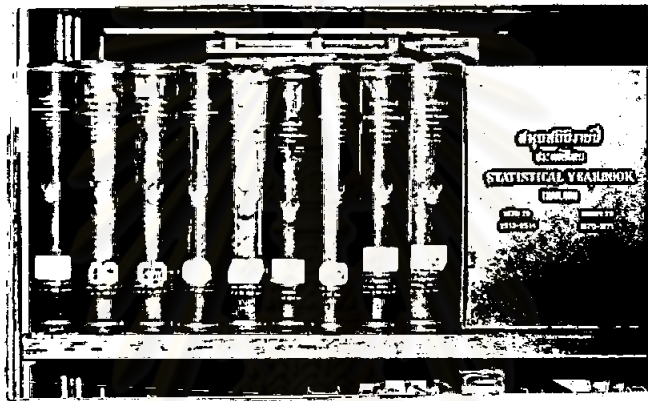
ถ้าจะอ่านขาวเกี่ยวกับ กวี จตุกฤต ก็มีชาวอยุธยา ๕๒๒

ถ้าขาวเกี่ยวกับ พลเอกกฤษณ สี่ระวาง มีชาวอยุธยา.....

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เล่มที่ ๘

หนังสือรายปีประเภทที่ ๘ คือ หนังสือรายงานประจำปี ได้แก่ สมุดสถิติรายปี
ประเทศไทย จัดทำโดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ.

เสนอสถิติโดยสรุปเกี่ยวกับประชากร การบริหารประเทศ ภาวะเศรษฐกิจและสังคม
นักเรียนใช้หนังสือเล่มนี้ประกอบการศึกษาวิชาประชากรศึกษา สังคมศึกษา และวิชาสุขศึกษา
ได้มากที่สุดทีเดียว

ลองทบทวนอีกทีซิว่า รายงานประจำปีของสำนักงานสถิติแห่งชาติชื่อว่า.....

.....จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

.....

สมุดสถิติรายปี ประเทศไทย

พร้อมที่ ๓

สรุปหนังสืออ้างอิงประเภทอื่น ๆ

๑. เป็นหนังสือที่ออกใหม่ทุก ๆ ปี
๒. รายงานผู้ใช้โทรศัพท์เขตโทรศัพท์นครหลวง เป็นนามานุกรมขององค์การโทรศัพท์ เรียงลำดับตามอักษร
๓. The Siam Directory เป็นนามานุกรมของบุคคลและสถานที่ และอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับประเทศไทย
๔. หนังสือสยามจดหมายเทศน์ที่กชาวสารและ เหตุการณ์ เป็นประมวลข่าวที่เกี่ยวกับประเทศไทย
๕. สมุคสถิติรายปี เป็นรายงานประจำปีของสำนักงานสถิติแห่งชาติ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จงเลือก ก, ข, ค หรือ ง. ที่เห็นว่าถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

๑. ต้องการติดต่อบริษัททัวร์เพื่อจะซื้อตั๋วเดินทางไปที่วางสงกราจังหวัดเชียงใหม่ แต่ไม่ทราบว่าบริษัททัวร์ชื่่ออะไรบางที่ไปสุดทางที่เชียงใหม่ รถออกเวลากี่โมง ที่จุดใด ปัญหาเช่นนี้ควรจะพินิจหนังสืออ้างอิงเล่มใดจึงจะเหมาะ

ก. อักษรานุกรณภูมิศาสตร์

ข. สมุดโทรศัพท์ค้นหาเสียง

ค. สยามจดหมายเทศ

ง. The Siam Directory

๒. ต้องการอ่านข่าวเกี่ยวกับเหตุการณ์ "กบฏ ๑-๓ เมษายน" ใครเป็นหัวหน้ากบฏ มีแถลงการณ์ฉบับอะไรบ้าง มีการต่อสู้กันมากน้อยเพียงใด เช่นนี้ควรอ่านจากหนังสือเล่มใด

ก. กัชนีวารสาร

ข. สมุดรายนามผู้ใช้โทรศัพท์ เขตโทรศัพท์นครหลวง

ค. สมุดสถิติรายปีประเทศไทย

ง. สยามจดหมายเทศ

๓. ต้องการสถิติการเกิดของประชากรในประเทศไทยเพื่อประกอบการเขียนรายงานวิชาประชากรศึกษาจะค้นได้จากหนังสือเล่มใด

ก. สยามจดหมายเทศ

ข. สมุดสถิติรายปีประเทศไทย

ค. The Siam Directory

ง. บรรณานุกรม

เฉลยข้อสอบ

นักเรียนตรวจคำตอบของแบบทดสอบที่นักเรียนทำแล้วว่าถูกหรือ...-

ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับหนังสืออ้างอิง

๑. ก
๒. ข
๓. ก

พจนานุกรม

๑. ข
๒. ข
๓. ง
๔. ก

สารานุกรม

๑. ก
๒. ก
๓. ก
๔. ข

อ้างอิงทางภูมิศาสตร์

๑. ก
๒. ก
๓. ก
๔. ก

อักษรานุกรมชื่อประวัติ

๑. ก
๒. ข
๓. ง

หนังสือทั่วไป

๑. ข
๒. ง
๓. ข
๔. ก

บรรณานุกรมและดัชนีวารสาร

๑. ก
๒. ข
๓. ก

ใครทำถูกต้องหมด ๒๕ ข้อ ก็มาก
ใครทำถูกต้องตั้งแต่ ๒๓ ข้อขึ้นไป ก็
ใครทำถูกต้องตั้งแต่ ๒๑ ข้อขึ้นไป ไซ้ได้
ใครทำผิดเกิน ๕ ข้อ ลองศึกษาใหม่
อีกครั้งหนึ่ง กราวนี้โคะแนน
เต็มแน่ ๆ เย่

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แสดงการหาค่าอำนาจจำแนกและระดับความยากง่ายของแบบทดสอบ

เมื่อเรียงลำดับคะแนนของนักศึกษาจากมากไปหาน้อยแล้วนำมาหาคุณภาพโดยวิธีเทคนิค

๒๕๗ มีรายละเอียด ดังนี้.-

ข้อที่	Ru	Rl	D	P	ข้อที่	Ru	Rl	D	P
๑	๒๓	๓	.๕๓	.๘๐	๑๖	๒๓	๑๕	.๑๕	.๓๖
๒	๑๘	๔	.๕๔	.๕๖	* ๑๗	๒๕	๑๕	.๘๘	.๒๔
๓	๑๕	๕	.๕๖	.๕๐	* ๑๘	๒๓	๑๘	.๘๒	.๒
๔	๑๕	๓	.๕๒	.๕๘	๑๕	๒๒	๑๕	.๑๕	.๒๘
๕	๘	๓	.๒๒	.๒๐	* ๒๐	๒๕	๑๕	.๘๘	.๒๕
๖	๒๕	๑๑	.๓๐	.๕๒	๒๑	๒๔	๑๕	.๓๖	.๕
๗	๒๕	๑๑	.๓๒	.๕๖	๒๒	๒๓	๑๖	.๓๘	.๒๔
๘	๑๒	๕	.๓๔	.๒๘	๒๓	๒๕	๑๖	.๘๒	.๓๖
๙	๒๒	๖	.๕๖	.๖๔	๒๔	๑๕	๖	.๕๐	.๕๒
๑๐	๒๓	๑๖	.๓๕	.๒๘	* ๒๕	๒๕	๑๘	.๘๖	.๒๘
๑๑	๒๑	๑๑	.๖๕	.๕๐	** ๒๖	๒๔	๒๓	.๕๕	.๐๕
๑๒	๒๕	๗	.๖๕	.๓๒	** ๒๗	๒๔	๒๑	.๕๐	.๑๒
๑๓	๒๕	๗	.๖๕	.๓๒	** ๒๘	๒๕	๑๕	.๘๘	.๒๕
๑๔	๒๔	๑๒	.๓๒	.๕๘	๒๕	๒๕	๑๓	.๑๕	.๕๕
** ๑๕	๒๔	๑๕	.๘๖	.๒	** ๓๐	๒๔	๒๑	.๕๐	.๑๒

* หมายถึง ข้อที่นำมาปรับปรุงแก้ไขแล้วนำไปใช้ร่วมกับข้อที่มีคุณภาพเหมาะสมแล้ว

** หมายถึง ข้อที่คัดทิ้ง

- Ru = จำนวนคนที่ทำข้อสอบถูกในกลุ่มสูง
- Rl = จำนวนคนที่ทำข้อสอบถูกในกลุ่มต่ำ
- D = ค่าอำนาจจำแนก
- P = ระดับความยากง่าย
- N = 25

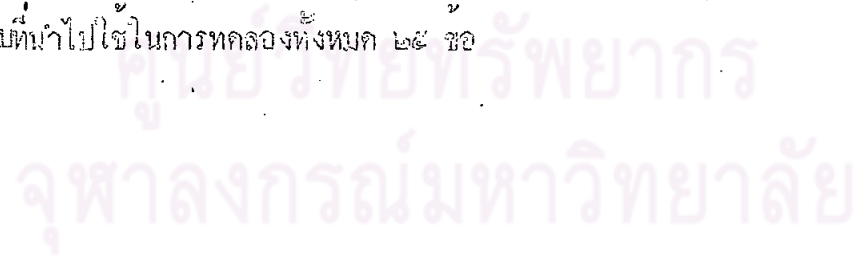
หา D ได้จากสูตร

$$D = \frac{Ru - Rl}{N}$$

หา P ได้จากสูตร

$$P = \frac{Ru + Rl}{2N}$$

เลือกเฉพาะข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .๒๐ ขึ้นไป และมีระดับความยากง่าย
 อยู่ระหว่าง .๒๐-๘๐ และข้อที่มีคุณภาพใกล้เคียงที่นำไปปรับเรื่องแก้ไขโดยรวมเป็นแบบ
 ทดสอบที่นำไปใช้ในการทดลองทั้งหมด ๒๕ ข้อ

การคำนวณหาความถี่สัมพัทธ์ของแบบทดสอบ

จากคะแนนที่นักเรียนจำนวน ๕๐ คน ทำแบบทดสอบจำนวน ๒๕ ข้อ เมื่อนำมา
แจกแจงและเขียนเป็นตารางได้ดังนี้.-

คะแนน x	ความถี่ f	fx	fx^2
๒๕	๒	๕๐	๑,๒๕๐
๒๔	๓	๗๒	๑,๗๒๘
๒๓	๔	๙๒	๒,๑๑๖
๒๒	๕	๑๑๐	๒,๔๒๐
๒๑	๕	๑๐๕	๒,๒๐๗
๒๐	๖	๑๒๐	๒,๔๐๐
๑๙	๖	๑๑๔	๒,๑๖๖
๑๘	๓	๕๔	๙๗๒
๑๖	๑	๑๖	๒๕๖
๑๕	๒	๓๐	๔๕๐
๑๔	๔	๕๖	๗๘๔
๑๑	๑	๑๑	๑๒๑
๑๐	๑	๑๐	๑๐๐

$\sum f = ๕๐$ $\sum fx = ๙๘๘$ $\sum fx^2 = ๒๐,๑๕๓$

$$\begin{aligned}\bar{X} &= \frac{\sum fx}{N} \\ &= \frac{989}{50}\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}&= 19.78 \\ \text{S.D.} &= \sqrt{\frac{\sum fx^2}{N} - \left(\frac{\sum fx}{N}\right)^2}\end{aligned}$$

$$= \sqrt{\frac{20143}{50} - \left(\frac{989}{50}\right)^2}$$

$$= \sqrt{402.86 - 391.2484}$$

$$= \sqrt{11.6116}$$

$$= 3.4076$$

$$r_{KR21} = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\bar{X} (n-\bar{X})}{n(\text{S.D.})^2} \right]$$

$$= \frac{25}{25-1} \left[1 - \frac{19.78 (25-19.78)}{25 (11.6116)} \right]$$

$$= \frac{25}{24} \left[\frac{290.29 - 103.2516}{25 (11.6116)} \right]$$

$$= \frac{187.0384}{24 \times 11.6116}$$

$$= 0.67$$

การวิเคราะห์ถ้อยคำมาตรฐาน ๕๐/๕๐

๑. มาตรฐาน ๕๐ ตัวแรก

จากสูตร

$$\text{คะแนนที่นักเรียนทำบนข้อสอบ} = \frac{C}{N} \times \frac{100}{A}$$

$$\text{เมื่อ } C = ๗,๒๐๒ \text{ คะแนน}$$

$$N = ๕๐ \text{ คน}$$

$$A = ๑๕๐ \text{ ข้อสอบ}$$

$$\begin{aligned} \text{คะแนนที่นักเรียนทำบนข้อสอบ} &= \frac{๗,๒๐๒}{๕๐} \times \frac{๑๐๐}{๑๕๐} \\ &= ๙๖.๐๒๖๖ \end{aligned}$$

๒. มาตรฐาน ๕๐ คำหลัง

จากสูตร

คะแนนที่นักเรียนทำบนข้อสอบหลังเรียนทำข้อสอบได้

$$\frac{S}{N} \times \frac{100}{T}$$

$$\text{เมื่อ } S = ๑,๑๓๘ \text{ คะแนน}$$

$$N = ๕๐ \text{ คน}$$

$$T = ๒๕ \text{ ข้อ}$$

คะแนนที่นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนบทเรียนนี้เฉลี่ยร้อยละ

$$= \frac{๑,๑๓๔}{๕๐} \times \frac{๑๐๐}{๒๕}$$

$$= ๙๐.๗๒$$

แสดงว่า บทเรียนแบบโปรแกรมเรื่องหนังสืออ้างอิงที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ

เป็น ๙๒.๐๒/๙๐.๗๒

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การกำหนดหาความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของประสิทธิภาพของบทเรียน และเกณฑ์มาตรฐาน ๕๐/๕๐ ตามที่นำผลไปแสดงไว้ในตารางที่ ๓

จากข้อมูลที่รวบรวมไว้ เมื่อนำมาแจกแจงและเขียนเป็นตารางโดยแยกเป็น ตารางคะแนนจากการทำบทเรียน และคะแนนจากการทำแบบทดสอบบทเรียนมีดังนี้.—

ก. คะแนนจากการทำบทเรียน

คะแนน	ร้อยละ (X)	ความถี่ f	fX	$\frac{x}{(x - \bar{x})}$	x^2	fx^2
๑๕๐	๑๐๐	๓	๓๐๐	๓.๕๘	๑๕.๘๔๐๘	๔๗.๕๒๑๖
๑๔๘	๙๘.๖๖	๕	๔๙๓.๓๐	๒.๖๘	๖.๙๖๘๔	๓๔.๘๔๒๑
๑๔๗	๙๘.๐๐	๕	๔๙๐.๐	๑.๕๘	๓.๕๐๖๔	๑๘.๖๐๒๖
๑๔๕	๙๖.๖๖	๑๐	๙๖๖.๖	๐.๖๘	๐.๔๖๒๖	๖.๐๙๖๖
๑๔๔	๙๖.๐๐	๑๐	๙๖๐	-๐.๐๖	๐.๐๐๓๖	๐.๖
๑๔๓	๙๕.๓๓	๑๐	๙๕๓.๓	-๐.๖๘	๐.๔๖๒๖	๖.๐๙๖๖
๑๔๐	๙๓.๓๓	๒	๑๘๖.๖๖	-๒.๖๘	๗.๒๖๖๖	๑๘.๖๐๒๖
๑๓๘	๙๓.๐๐	๒	๑๘๘.๐๐	-๔.๐๖	๑๖.๔๖๐๘	๓๖.๓๒๐๘
๑๓๕	๙๐.๐๐	๑	๙๐.๐๐	-๖.๐๖	๓๖.๖๖๐๘	๓๖.๖๖๐๘
๑๓๔	๘๙.๓๓	๑	๘๙.๓๓	-๖.๖๘	๔๔.๖๒๖๖	๔๔.๖๒๖๖
๑๓๒	๘๘.๐๐	๑	๘๘.๐๐	-๘.๐๖	๖๔.๙๖๖๘	๖๔.๙๖๖๘
Σ		๕๐	๔๘๐๑.๑๘			๓๐๓.๓๓๖๑

$$\text{จากสูตร } Z = \frac{\bar{X} - U}{\sigma_x}$$

$$\text{เมื่อ } \bar{X} = \frac{S.D.}{\sqrt{N-1}}$$

$$\text{และ } S.D. = \sqrt{\frac{\sum fx^2}{N-1}}$$

ในที่นี้ U คือ เกณฑ์มาตรฐานตัวแรก = ๕๐

$$\begin{aligned} \text{แทนค่า } Z &= \frac{๕๖.๐๒ - ๕๐}{\sqrt{\frac{๓๐๓.๓๓๓๑}{๕๕}}} \\ &= ๑๖.๓๕๘๖ \end{aligned}$$

ค่า Z ที่ระดับนัยสำคัญ .๐๑ มีค่าเป็น ๒.๕๘ แต่ค่า Z ที่คำนวณได้คือ ๑๖.๓๕๘๖ ซึ่งมากกว่า ๒.๕๘ แสดงว่าคะแนนเฉลี่ยระหว่างคะแนนต้นทเรียนทำบทเรียนและ เกณฑ์มาตรฐาน ๕๐ ตัวแรกมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑

จึงสรุปได้ว่า เมื่อเรียนบทเรียนแบบโปรแกรมที่สร้างขึ้นแล้ว นักเรียนจะสามารถทำบทเรียนได้สูงกว่า เกณฑ์มาตรฐาน ๕๐ ตัวแรก

๑. คะแนนจากการทำแบบทดสอบหลังเรียน

คะแนน	รอยละ (x)	ความถี่ f	fx	$(x - \bar{x})$	x^2	fx^2
๒๕	๑๐๐	๓	๓๐๐	๕.๒๘	๘๖.๑๑๘๔	๒๕๘.๕๖๘๘
๒๔	๙๖	๑๐	๙๖๐	๕.๒๘	๒๗.๖๓๘๔	๒๗๖.๙๖๘๐
๒๓	๙๒	๑๕	๑,๓๘๐	๑.๒๘	๑.๖๓๘๔	๒๔๔.๕๓๖๐
๒๒	๘๘	๑๐	๘๘๐	-๒.๗๒	๗.๓๑๘๔	๗๓๖.๘๘๐๐
๒๑	๘๔	๓	๒๕๒	-๖.๗๒	๔๕.๑๕๘๔	๑๓๕.๕๓๖๖
๒๐	๘๐	๒	๑๖๐	-๑๐.๗๒	๑๑๔.๕๑๘๔	๒๒๙.๘๓๖๘
๑๘	๗๒	๑	๗๒	-๑๘.๗๒	๓๕๐.๕๓๘๔	๓๕๐.๕๓๘๔
๑๗	๖๘	๑	๖๘	-๒๒.๗๒	๕๑๖.๑๕๘๔	๕๑๖.๑๕๘๔
๑๖	๖๔	๑	๖๔	-๒๖.๗๒	๗๑๓.๕๕๘๔	๗๑๓.๕๕๘๔
Σ		๕๐	๕,๕๓๖			๒,๕๒๖.๐๘

จากสูตร $Z = \frac{\bar{x} - U}{\frac{s}{\sqrt{n}}}$

เมื่อ $\bar{x} = \frac{S.D.}{\sqrt{N-1}}$

และ S.D. = $\sqrt{\frac{\Sigma fx^2}{N-1}}$

ในขั้น U คือ เกณฑ์มาตรฐานทั่วไป = ๕๐

$$\begin{aligned} \text{แทนค่า } Z &= \frac{๕๐.๘๒ - ๕๐}{\frac{\sqrt{๒๙๒๖.๐๘}}{๕๕}} \\ &= \frac{๒๙๒.๖}{๕๕} \\ &= ๕.๓๒ \end{aligned}$$

ค่า Z ที่ระดับนัยสำคัญ $.๐๕$ มีค่าเป็น ๑.๙๖ แทนค่า Z ที่คำนวณได้คือ ๕.๓๒ ซึ่งมีค่ามากกว่า ๑.๙๖

แสดงว่า คะแนนเฉลี่ยระหว่างคะแนนที่นักศึกษาทำแบบทดสอบหลังเรียน และก่อนมาตรฐาน ๕๐ ตัวหลัง ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $.๐๕$

จึงสรุปได้ว่า เมื่อนักเรียนเรียนบทเรียนแบบโปรแกรมที่สร้างขึ้นแล้วจะสามารถทำแบบทดสอบหลังเรียนไม่แตกต่างหรือใกล้เคียงกับเกณฑ์มาตรฐาน ๕๐ ตัวหลัง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติผู้เขียน

นางสาวพรประภา จุฬปัสสาสน์ เกิดเมื่อวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๕ สำเร็จ การศึกษาระดับมัธยมศึกษา จากคณะศึกษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปีการศึกษา ๒๕๖๐ ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อช่วยเหลือ การวิจัยในระดับปริญญาโทระดับปริญญาตรี ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๒ ปัจจุบันเป็นอาจารย์ ๒ ทำ หน้าที่เป็นบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนเบญจมราชาลัย กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.

ศูนย์วิทยพัทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย